

5998
700

גופיי צבא חדישים

כיצד ?

5998

5632.001

מדור ספריות פו"ם

5632

מיק

עותק 1

8
"מערכות"

הוצאת

בסדרת

"קונטרסים למקרא ולעיון"

הופיעו:

1. קרב כידונים
2. ניידותו של הלוחם
3. תותח מול טנק
4. שלושה קרבות לילה
5. גופי-צבא חדישים
כיצד?

מדור ספריות פו"ם
105998-1

מיקשה, פ. א.
גופי צבא חדישים - כיצד?

מיק 5632

בית הדפוס הצבאי מס' 665

תשי"ג-1952

גופיי צבא חדישים כיצד?

מ א ח

לוימיקול. פ. א.ו. מיקשה

הוצאת "מערכות"
צבא הגנה לישראל

- גופי־צבא חדישים — כיצד? 7
- נספח — מבנה דיביזית־רגלים אמריקאית 44
- מבנה רגימנט, גדוד ופלוגה רגליים בארה"ב 45
- צד אחר של אותו מטבע 47

סדרת ה"קונטרסים למקרא ולעיון"
 לא באה לדלות נושאים ולמצותם. כונתה —
 להגיש פרקים שיש בהם כדי לאלף ולהרחיב
 את האופק, מתוך שהם שופכים אור על בעיה
 או פינה מסוימת בחיי צבא ובמעשי־מלחמה.
 הם נועדו לאיש־הצבא, לאיש־מילואים, לאזרח
 הער הרוצה להתמצא בסוגיות צבא ובטחון.

האדם־הלוחם, נשקו ואורח־פעולתו בקרב — שלושה גורמים אלה צרו תמיד, בכל תקופה ובכל המסיבות של ההתפתחות הצבאית, את צורת ארגונו ומבנהו של גוף צבאי, מהיחידה הזעירה ביותר ועד לחיל־הצבא השלם. שלושה אלה קשורים־אהדדי ומשפיעים השפעת־גומלין זה על זה. כל מחקר ועיון באחד הגורמים האלה, וכל נסיון לטפח את אחד מהם במגמה מסוימת, מצריכים מיד, וממילא, גם את סיגולם המתאים של שני הגורמים האחרים שבשלשה זו: ההרכב בכוח־אדם; החימוש; האורח הטקטי. עם התפתחות צרכי־המלחמה והסתעפותו של מגגון־הצבא, שהולידו „חלוקת־עבודה“ מסוימת בין החילות ובתוך החילות השונים — חלוקה ל„לוחמים־ממש“ ול„משמשים“ ו„משרתים“ — לא נשתנה מצב הדברים הנ”ל ביסודו. צמידות־גומלין זו אף מצאה את ביטויה, בהדרגה, בהשתלבות מוגברת של יסודות „לוגיסטיים“ לתוך המעגל ה„טקטי“ — הן במסגרות־הארגון והן במערכי־הפעולה בשדה.

אדרבא: בשל ההסתעפות המקצועית, אשר כה הרחיקה־לכת בדור האחרון, ושפע הצידוד הטכני המורכב, בין צידוד „לוחם“ ובין צידוד „משמש“, אשר דבקו בצבאות של ימינו — התמירה ביותר הבעיה של המבנה הנכון — בתקד־האדם, בהרכב־החימוש ובאורח־הארגון — של היחידה הצבאית. בראש־וראשונה מתיצבת, כביכול, הברירה — מי עדיף: המרבה צידוד־מסייע ליחידת־כוח־אדם נתונה — או המרבה את חלקם של פרטים־לוחמים בתוך כל דרג מדרגי ארגונם של יחידות וגופי־צבא? אכן, ישנם צבאות בתקופתנו הרואים בעיה זאת כגורלית לגביהם; אולם גם אותם צבאות הנמצאים במצב שונה — אינם בני־חורין להפטר מחובת העיון בסוגיה זו, ומן הטיפול בה, כל אחד בהתאם לצרכיו.

לויט־קול. פאול מיקשה, אשר מאמרו הנרחב*) מהוה את עיקרו של קונטרס זה — רכש לו בדרכו הצבאית נסיונות מגוונים, העשויים להנחיל קנה־מידה לניתוח מבני־צבא שונים ולעריכת השוואות ביניהם. המחבר שירת בצבא הצ’כי; ב„בריגדות הבין־לאומיות“ במלחמת־האזרחים בספרד; חיבר את הספר היסודי הראשון המוקדש לנושא „מלחמת־הבזק“ הגרמנית

* נתפרסם לראשונה ב„השקפת ההגנה־הלאומית“ הצרפתי, משלהי 1951.

(בזה השם — "Blitzkrieg" — הופיע באנגלית ובצרפתית); פעל לימינו של הגנ' דה-גול במטה המארגן והמתכנן של כוחות-המחתרת הצרפתיים (ובין פירותיה של פעולה זו — גם הספר "כוחות-מחתרת"); מילא תפקיד נספח-צבאי ליד שגרירות-פריז של הרפובליקה הצ'כוסלובקית המחודשת; ואחר-כך — הריהו שנית במצב של גולה-מדיני. פירוט-נסיונות זה, אף בלי להזכיר את שאר ספריו ותפקידיו, מעיד על התמצאותו בתחום הנידון; הגם שמשתמע ממנו אף זאת: לא היתה לו, כנראה, לבעל-המאמר, הזדמנות למגע ישיר עם כוחות-צבא "מזרחיים" (הצבא הצ'כי עצמו, בשעתו, נטה יותר להיות "מערבי" — או, ביתר דיוק, "מערב-אירופי" נוסח שנות השלושים, במתכונת הצרפתית ותוך השפעה מסוימת של דוגמאות גרמניות). מכאן — שבקורתו לגבי "נוסח-מערב" יונקת בדרך-כלל מידיעה בלתי-אמצעית; ואילו נסיונו לבנות בנין-הצעות חיוביות שואב, בהכרח, ברובו ממקורות שניים ופחות-יודאיים. אכן, על אף מגבלות בלתי-נמנעות אלו מהוה מסתו זו נסיון מחקרי רבי-ענין ומאלף עד מאוד, אשר העיון בו, בין אם סופו הסכמה שלמה או חלקית, או אף סתירת הנחותיו — מן ההכרח כי יעמיק את התמצאותו של המעיין בבעיות הכוח הצבאי בימינו, יבהיר לו את הגורמים בסוגית מבנה יחידות והימושן וחדד את מחשבתו לניתוח חזיונות צבא ומלחמה.

*

כבכל מאמר רב-כמות, השואף להקיף סוגיה נרחבת מכל עבריה — אך הנתון עם זאת בסד דוחק-הזמן ומסיבות-עבודתו של הכותב — כן נתגבבו גם לחיבור זה של פ. או. מיקשה כמה אי-דיוקים, שהיה הכרח לעמוד עליהם ולתקנם. בין העיקריים שבהם היו אלה שדנו בכמה מפרטי המבנה של היחידות השונות מהן מורכבת בזמננו דיביות-הרגלים בצבא ארה"ב. כן יש לציין את הסתירות, המזדמנות במאמר, בין הנתונים השונים לגבי בניגן של יחידות הצבא-הסובייטי. אכן, לאמיתו של דבר — רובם של אי-הדיוקים והסתירות לא היה בהם כדי לשנות בהכרח מתסקנותיו הכלליות של המחבר או מגישתו אל הנושא. על המעיין לרכז את תשומת-לבו לא בליקויים קלים אלה כי אם בהצגתה הכללית של הבעיה, רבת-המשקל והחשיבות. חיוניותן של השאלות המתעוררות יתכן ותצריך הוצאתם של קונטרסים נוספים שיוקדשו אף הם לנושא זה.

הדיביזיות-המשוריות מהוות בתקופתנו את חוט-השדרה של האסטרטגיה היבשתית. הן מבקיעות את חזיתו של היריב וחודרות לעומק, כלפי עורף מערכו. אולם, האם יש בכוחן לחלוש על שדה-המערכה שליטה ממושכת — או רק באורח חולף? — הכרח הוא שבעקבותיהן יבוא במהרה חיל-הרגלים, אשר יגבש את ההצלחות ההתחליות ויגן על ההישגים שנרכשו. שיתוף-פעולה מהודק בין השריונים והרגלים הנז, איפוא, אחד התנאים החיוניים לנצחון.

שיקול זה, הוא אשר הוליך את הגרמנים לכונן, במהלכה של מלחמת-העולם השניה, „ארמיות-ממוכנות“ (לפי הבטוי הגרמני — „ארמיות-שריון“) — דהינו, צירופים של דיביזיות-משוריות ושל דיביזיות-רגלים מוסעות, אשר ערכו את מבצעהן על פני הצירים האסטרטגים הראשיים של זירות-הפעולה. תפקידן של ארמיות אלו היה ליצור את הדבר אשר בימים-עברו כינהו נפוליון „המאורע“ — דהינו, אותה עובדה מרכזית אשר מסביבה מתגלגל ומתפתח כלל-המעשים של מסע-מלחמה. ואילו על המסה של הגיסות — ארמיות-הרגלים הרגילות — נגזר ההכרח להסתגל אל מבצעהן של הארמיות-הממוכנות, שהן הנן ה„מסה-של-התמרון“. כפי שכבר אמרנו, הרי הארמיות הממוכנות הן אשר מחזיקות בתפקיד הראשי בשדה-המערכה של זמננו; עם זאת, לו היו הללו חיבות לפעול כשהן לבדן — היתה במת-המעשה נמצאת ריקה, והפעולה — היתה חסרה את המסגרת המחברת-המשלבת. הארמיות-המשוריות — מזה, וארמיות-הרגלים — מזה, אי-אפשר לה למלחמה בלעדיהן; תפקידן של הארמיות-הרגליות הוא למלא את החלל שבין מבצעהן של הארמיות-המשוריות.

הלכת-המלחמה הרוסית מושתתת על שיקולים דומים. לעומת זאת, הרי במערב, התרגלו יותר מדי לחשוב אך ורק

במושגים של מיכון. עקב כך מגיעים שם לידי אמונה — שהנה מסוכנת ביותר — כי צבאות קטנים שהובאו עד לשיא השכלול החדש — והנתמכים על-ידי ציי-אוויר רבי-עצמה — מסוגלים, תודות לניידותם-האסטרטגית הרבה, לנצח כוחות העולים עליהם במספר, אך נופלים מהם בציד משובה. נטיה זו, אפשר ומקורה הוא באופי-היסוד השונה של שתי בריתות-רבותי אלו המצויות כיום בעולם. המערב — הנו בעל תעשיות רבות-עצמה ובעלות התפתחות גבוהה, ואילו אפשרויותיו באשר לפוטנציאל כוח-האדם הנן מועטות יחסית. ולעומתו המזרח — נהנה מגודש-שפע של אנשים, אולם יכולתו בייצור הנה מצומצמת יחסית. אין ספק בכך כי התנגשות בין שני גושים אלה תביא לידי דו-קרב ממושך בין פוטנציאל-אדם מחד-גיסא — לבין יכולת-הייצור מאידך-גיסא. אולם, באיזו מידה עדיפה העליונות הטכנית על הנחיתות המספרית — או העליונות בכוחות-אדם — על הנחיתות הטכנית? איש אינו יכול להשיב על שאלה זו תשובה שיהא בה משום דיוק. האמת הנה, כי על אף ההתפתחות החדשה, הרי האנשים והמכונות הנם הכרחיים במידה שווה בשדות-המערכה; אין הם אלא משלימים-זה-את-זה, ואי-אפשר להמיר את בני-האדם במכונות — אלא עד לנקודה מסוימת בלבד.

האפשרות להביא לידי הכרעה אסטרטגית ע"י אמצעים טכניים, תלויה במידה רבה בממדיו של איזור-הפעולות. ככל שהוא נרחב יותר, כן נוטה יותר העליונות הטכנית לשקוע בזמן ובחלל; אפילו לגבי צבא בעל איכות טכנית גבוהה מאוד גוברת אזי הסכנה כי, בסופו של דבר, ימצא במצב של נחיתות-כוח. כזאת קרה לצבאות הגרמנים בערבות רוסיה, ודומה לכך המצב כיום בקוריאה⁽¹⁾.

הרעיון האומר שניתן לבלום באמצעות צבאות ממוכנים קטנים פלישה אפשרית לאירופה, אינו הולם את המציאות. כדי

(1) הדברים נכתבו ב-1951.

ללחום נגד כוחות המוניים, צריך שיעמדו לרשותך כוחות המוניים. אם היו ספקות כלשהם בענין, הרי שהם פוזרו ע"י מה שנתרחש בקוריאה. מה התכלית בחדירות עמוקות על ידי שדרות ממונעות אם אין אפשרות לשמור על השטח המפריד בין השדרות? במצב כזה מתהווה עד מהרה, מאחרי גבם של גופי-השריון, מעין חלל ריק, אשר בו מתחברת ונסגרת-מחדש המסה האויבת, כמעשה מי-הים מאחרי הספינה הנעה. והרי זהו מצב-הדברים המביא לידי כך, שאלה אשר יצאו לכתר את האויב — הופכים מכותרים עצמם. ודאי שכוחות-האוויר ממלאים בקוריאה תפקיד חשוב מאוד. אולם, על אף שליטתם הגמורה בשמים, אין ביכולתם לבודד, בידוד-אטים, את שדה-המערכה מעורפו של האויב, ואף לא למלא-עד-יתום את החלל שבין השדרות הפועלות-בנפרד. התוצאה מכך הנה, כי אין הם מסוגלים למנוע בעד אויב, אשר הדיביזיות הקטנות¹) שלו הנן הרבה פחות תלויות בדרכים מאשר יחידות-רבתי ממונעות, מלבצע הסתננויות בקנה-מידה גדול.

יהיו דברים אלה כאשר יהיו — על כל פנים הכרחית המסה בשביל ליצור את המסגרת לתמרון. הרעיונות בדבר השגת הכרעה במסע-מלחמה אך ורק באמצעות דיביזיות-ממונעות אחדות — ניתן להשוותם עם הרצון לזכות במשחק אשקוקי תוך שימוש בכלים הראשיים בלבד: לעתים קרובות ישנו הכרח להניע „חייל“ אשקוקי בכדי לחפות חיפוי-אגפי על צריחו, על-מנת למנוע מהאויב את האפשרות לשים את הכלים אשר לו בעמדות חולשות, מתוך כוונה להרויח זמן, או כדי להסיח את תשומת-הלב מנקודה חשובה יותר בלוח-האשקוקי. בשנת 1941, במהלכו של מסע-המלחמה הגרמני ברוסיה, שיבצו כל „ארמיה-של-שריון“ במסגרת של שתי „ארמיות-רגליות“, או „מוסעות“. אף כיום, לכל ארמיה-משורינת (המורכבת משתי דיביזיות-שריון ושלוש „דיביזיות-מוסעות“)

(1) נראה כי הדיביזיות הסיניות אינן מונות אלא כ-5000 איש.

יש לחשב עשר דיביזיות־רגלים בתור תוספת הנדרשת בצדה. נציין־נא את העובדה, כי בצבא הגרמני — בצד דיביזיות משורינות — שמרו היחידות, המשתמשות בהיסע־סוסים, על טעם־קיומן ממש עד לסוף המלחמה.

המספר הגדול מאוד של דיביזיות לא־ממונעות שבצבא הסוביטי — אפשר והוא נובע, עד לגבול מסוים, מצמצום יכולת טכני כללי; אולם, עם זאת, הרי הוא גם בגדר הכרח: זו דרך אחת המאפשרת להפעיל את העדיפות העצומה בפוטנציאל־האדם. לעומת זאת, אין מתקבל הרושם, כי במערב כבר הקדישו לעובדה זו את תשומת הלב הראויה¹⁾. אם נצא מתוך ההנחה כי במקרה ותתחולל בעתיד מלחמה, תהא זו היאבקות בין כוחות־המוניעם מזוינים — ולפי כל נתוני־ההשערה כך יהיה הדבר, על כל פנים לגבי המזרח — הרי שבהכרח נובעת מכאן המסקנה, כי על המערב לנקוט אף־הוא

1) דיביזיות־הרגלים הסוביטיות, בעלת תובלת־הסוסים מנתה במלחמת־העולם השניה 9300 איש. והרכבה היה כדלקמן:

3 רגימנטים־רגליים בני 3 גדודים;

רגימנט־ארטילריה;

גדוד תותחים נ"ט;

גדוד מהנדסים;

פלוגת קשר;

רגימנט־רגלים כלל גם את אלה:

פלוגת תת־מקלענים;

סוללת־ליווי;

סוללה נ"ט;

פלוגת־מרגמות;

פלוגת מהנדס־שדה.

רגימנט־ארטילריה היה מורכב:

שני גדודים מעורבים (כל־יריה בני 76 מ"מ ובני 122 מ"מ);

גדוד תותחים נ"ט;

גדוד כלי הגנה אנטי־מטוסית.

(רשימה זו אינה כוללת כמה יחידות אשר ללא 900 נכללו בדיביזיה — כגון: גדוד־הרפואה הדיביזיוני, יחידות אספקה ותובלה, סדנאות, הסיירים הדיביזיוניים, ועוד. — על כן אין גם ודאות לגבי דיוק עצמת־האדם הכוללת שצוינה כאן בהערתו של המחבר — המער.)

בסידורי-הכנה מקבילים; וביחוד, לאחר שאין לך מדינה אשר ביכולתה ל"מנע" בשלימות את כל הדיביזיות אשר לה. הטענה האומרת כי היחידות המשתמשות בהסע-סוסים הנן רגישות עד מאוד בפני פעולות מן האויר — ודאי שהנה טענה רבת-משקל עד מאוד. אולם, הרי אותו דבר עצמו נכון גם לגבי שדרותיהן האינ-סופיות של דיביזיות ממונעות. והנה עוד עובדה, שאין לזלזל בחשיבותה: העובדה, שהמנוע אינו הופך את חיל-הרגלים ל"בעל כושר מעבר בכל שטח שהוא" במידה הדרושה. מאורעות-קוריאה סיפקו לנו לקח שהגו מענין ביותר מבחינה זו. המטוסים האמריקאיים יצרו לעצמם ממש מונופולין בשמי קוריאה, ובכל זאת עלה בידי הסינים לערוך מבצעים תוקפניים. על אף צבאותיהם שהיו מצוידים באמצעי-תחבורה פרימיטיבים עד מאוד²).

במערב נהגו מאז סוף מלחמת-העולם להשמיט — מבלי להרהר הרבה — כללים רבים מאוצרם של האסטרטגיה-המקובלת, של המסורת ושל לקה-הנסיון ההיסטורי. גם כאן,

(1) הכונה כאן לכך כי הרכב המנועי, אף כי יש והוא עשוי לעבור בשטחים ובמקומות בהם לא עבר רכב גרור-סוסים רגיל (וביחוד, כשרכב-מנוע זה סוגל לכך במיוחד; כגון: מכונות ההנעה-הקדמית, "חצאי-זחלים", וכיו"ב) — הרי בכל זאת נשארו לגביו מגבלות-תנועה מוחשיות, במקומות כאלה שבהם יעברו רק האיש-הרגלי או בהמת-המעמס; ומה גם, שלמעשה עיקר רכב-המנוע הנלווה על יחידות-הרגלים אינו נמנה על הסוגים הנ"ל, והוא צמוד-כבישים — אולי עוד יותר מכרכת-סוסים קלה, למשל. — המער.

(2) "בצבאות-החזית הצפון-קוריאניים והסיניים יכול הלוחם, בעיקרו של-דבר לספק את כל צרכיו על-ידי ציקלון-תחמושת וחבילה המכילה גוש-אורז..."

"כוחות האויב ערוכים לעומק, כשהם מנצלים את המחפה הטבעי המצוי; או שהם מחופרים היטב, וגם מוסים הסואה רבת-כשרון..."

אלה הם קטעים מהדו"ח של הגנרל סטראטמאיר, על פעולות האוויריה האמריקאית בקוריאה בשנת 1950. (דוקא דלות היחסים זו בציד ובאספקה, ומיעוט-הצרכים היחסי לגבי רשת-תחבורה — הם המבארי, לא-במעט, את מיעוט ההזדמנויות לשיתוק תחבורה מבצעית ע"י פגיעות מן האויר. על כל פנים ידוע כי מערכת התובלה של הצפון נשתכללה אף היא מאז. — המער.)

כבשדה המדיניות, נטו ללכת לאור הזיות-דמיון מפתות. התקוות המופרזות אשר תלו בפצצה-האטומית הן אשר ציינו את השלב הראשון, שבא עם סיום פעולות-האיבה; ואילו השלב השני עמד בסימן האמונה-הבוטחת כי קל יהיה לנצח כוחות-המוניים פרימיטיביים באמצעות גופי-צבא-מוכנים קטנים. נראה, אמנם, כאילו באה התפכחות מן האשליה-האטומית; ואילו מגמת-המחשבה האחרת טפגה זה עתה מהלומה קשה בקוריאה; בשני המקרים נתברר, כי הסבל נגרם בשל טעויות-הראיה אשר ניתן היה בנקל להמנע מהן. כתוצאה מטעויות אלו, השתלט ממש תהו-ובוהו בשדה-המחשבה-הצבאית, וכן — דבר שהנו חמור עוד יותר — בשדה ארגון-הצבאות בפועל. שיבוש-הדמות אשר חל בצבאות המערביים, הנו מדאיג ביותר. קיימת, בדרך כלל, הנטיה לא להכיר כראוי בערכו של הלוחם-הפרט — זה, אשר במציאות מוסיף למלא את התפקיד המכריע בשדות-המערכה, על אף צייה-האוויר ודיביזיות-השריון המציגים אותו בפני איומים וסכנות כה גדולים. אין לך מכונה אשר תהיה מושלמת כמוה זה של האדם, היודע לחשוב ולהגיב ב-רב-מקום, ולגלות בהתמדה אמצעים חדשים, המאפשרים לו לנצח — ולו בעזרת של מכשירים פרימיטיביים מאוד — גם את המכונות המורכבות ביותר.

גם מעריכים בצבא האמריקאי את ה"פרוסה-הדיביזיו-נית" כ-90.000 איש — דהיינו, לעומת 18.000 איש שבחזית (עצמתה בערך, של דיביזיה בצבא ארה"ב) יש לחשב 72.000 אנשי-צבא הנמצאים בעורף: אלה המהווים את חילות-העזר השונים ואת השירותים הפועלים במסגרת פיקודי זירות-המבצעים. כן יש להוסיף ולהעיר — והדבר עוד יתברר מתוך המשכו של מחקר זה — כי אפילו בתוך אותם 18.000 האיש שבדיביזיה, החצי בלבד, לכל היותר, הנם אנשי-קרב. בצבא הבריטי יורד מספרה של ה"פרוסה הדיביזיונית" עד ל-60.000. חשוב לציין כי במלחמת-העולם לא היו ה"פרוסות הדיביזיו-

ניות" שבצבא הגרמני אלא בנות 26.000 איש בלבד; ואילו שבצבא הרוסי — בנות 23.000 איש, בערך. מספר אחרון זה מתבאר ע"י העובדה כי אין דיביות-הרגלים הסוביטיות מונות אלא 10.300 איש בלבד⁽¹⁾.

התוצאה מכך היתה כי גרמניה, בעלת 80.000.000 תושבים, יכלה לגייס 325 דיביות; רוסיה, בעלת 200.000.000 תושבים — 530 דיביות בערך; וארה"ב, על אף 140.000.000 תושביהן — רק 97 דיביות⁽²⁾. לפני מלחמת קוריאה מנה צבא ארצות-הברית — על אף תקציב-צבאי גבוה מאוד ועצמת-ימי-שלום בת 700.000 איש — 6 דיביות בלבד; דבר שאין בו, בעצם, כדי להפתיע ביותר, בשים לב לאחוז העצום של כוח-האדם הבלתי-לוחם הנהוג בצבא זה⁽³⁾. צבא-המטרופולין הצרפתי

(1) ראה את ספרו של קפיטן לידל-הארט, "הגנת-המערב" (הוצ' קאסל, לונדון, 1950). (ראוי לציין כי מספר זה, 10300 איש, שבהערת המחבר, שונה מן המספר — 9300 איש בלבד — אשר הובא בפרוט הרכבה של דיביות הרגלים הסוביטית, בעמוד 10. ואף זה מלמדנו על הקושי לדייק בהערכות עצמת גופי-הצבא הסוביטי אשר יתכן מאד והיא עולה במשהו אף על הגבוהה שבין הערכותיו של המחבר. — המער.)

(2) כמובן, שבעל-המאמר מתעלם כאן לגמרי מהאחוז, העצום יחסית, של כוחות-הצי במערך כולל של הכוחות-המזוינים האמריקאיים; ועד כדי כך שאפילו אינו מביא בחשבון את דיביות "צבא-הצי" ("מארינס"), אשר מילאו, כידוע — ודוקא בתור גופי-צבא יבשתיים — תפקיד לא-מבוטל בשדות הקרב שבאזור האוקיינוס-השקט. הערתנו זו אינה מכוונת לגרעין-מחשבתו של בעל-המאמר כי אם רק להשוואה, המטעה-כל-שהוא, שבין ממדי האוכלוסיה ומספרי הדיביות. וכמובן, שלגבי אלה השפיעו גם גורמים כגון: היקף הגיוס הצבאי של כוח-האדם, הפעלת כוחות העבודה מבין הנשים, הנוער, ובני הגיל הגבוה, ניצול כוחות-עבודה מבני עמים תלויים או נכבשים, וכיו"ב — אשר כולם פעלו במידות שונות, אצל המעצמות שצינו כאן והשפיעו על מספר הדיביות שהוקמו בצבא היבשה במהלך המלחמה. — המער.

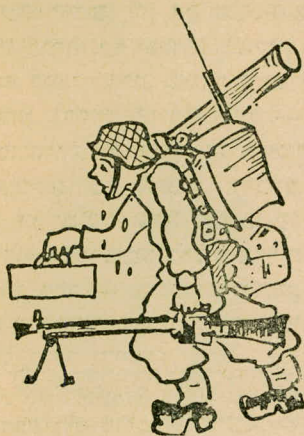
(3) כאן יש, כמובן, להביא בחשבון גם את מבנהו של צבא ארה"ב, שנועד בראש-וראשונה לפעולות במרחקים גדולים מארץ המטרופולין — ועל כן קיימת בו, ממילא, התפתחות עודפת ויוצאת-דופן של גייסות תחבורה, אספקה, קשר, בסיסים אבטונומיים מעבר-לים וכיוצא בזה — תכונה, אשר העתקתה לצבאות בעלי מעמד שונה עלולה, כמובן, להגביר בהם ללא צורך מיוחד, את המגמה לאחוז גבוה של בלתי-לוחמים. — המער.

המונה כ־300.000 איש, לא יוכל להציב בקריהחזית אלא 5 דיביזיות לכל היותר (הנתונים — מקיץ 1951. — המער.). יש בכך משהו החורג מדרך־הטבע בשים־לב כי הצבא היוגוסלבי מונה עתה למעלה מ־30 דיביזיות, והצבא הפולני — 16 דיביזיות. (הדיביזיות היוגוסלביות הן, כנראה, קטנות לעומת הדיביזיות הפולניות. — המער.). הצבא הספרדי מונה 25 דיביזיות. "חימושן לקוי" — יגידו ודאי רוב המבקרים. אולם, החשוב הוא, שהנן קיימות, שיש להן סגל מאומן, וניתן לגייסן בקלות, שהן בטוחות מבחינה מדינית — ובשעת הצורך — לא יידרשו אלא שבועות מספר בשביל לאמנן בשימוש בכלי־זין חדישים. מספרים אלה מעידים כי החזקתו של צבא בעל־ממדים אינה תלויה אך ורק באמצעים הכספיים שהושקעו בו כי אם גם בארגון ההולם אשר נקבע למענו.

תמונה זו של המצב, שהנה עגומה למדי, נעשית קודרת עוד יותר שעה שאנו ניגשים אל ניתוחו של המבנה הפנימי של "יחידה־רבתי" האופינית לצבא זה או אחר. דיביזיה־הרגלים האמריקאית היא הקובעת כיום את האופנה ברוב צבאות אירופה. דיביזיה זו מצוידת בשפע כה רב של ציוד עד כי נשאלת השאלה, האם אפילו ארצות־הברית עצמן, יהיה ביכולתן לקיים דיביזיות כאלו במספר מספיק. האם סבורים באמת כי כמעט כל סגן־משנה צריך ל"ג'יפ" משלו למען יוכל למלא שירותו? האם מפקד על גדוד־רגלים צריך מטה־כללי שלם? האם הארטילריה אינה מסוגלת לירות ירי־בר־תוצאות. אלא בעזרת מתודים ומכשירים מורכבים עד מאוד? האם שכחו, כי ברוב המקרים הדבר הפשוט ביותר — מתגלה כבעל הכושר הרב ביותר בשדה־המערכה — וכי המורכב נמצא כושל בו, לעתים קרובות? כי חיל־הרגלים, בצידו המלא, צריך שיהא מסוגל לעבור ברגל עד כדי 50 ק"מ ביום? האם נשכח מאתנו כי רק לעתים רחוקות זכו והכריעו במלחמות "צבאות לוכסוס"? — אפשר לומר, מנקודת הראות הפסיכולוגית, כי לא מעטות

הן תוספות-הציוד — שכיום נדמה כבר שממש אי-אפשרי להסתדר בלעדיתה, ושאיך מתגאים במציאותן — אשר יש בהן כדי להחליש את רוחו ותקיפותו של הלוחם.

איש-רגלים, המתרגל בנקל-מדי לכך כי לא יטולטל ממקום למקום אלא במכונית-משא — מפסיד עד מהרה את רגילותו במסע-ברגל. הדיביזיות של בונפרט אשר חצו את האלפים (במסע-אביב של 1796 — המערכה) היו מורעבות ולבושות-סחבות — ובכל-זאת לא הפריען דבר זה לנצח במישור הלומברדי את הדיביזיות האוסטריות שצידן עלה בהרבה על שלהן. כן קרה גם בדיביזיות הסוביטיות במסעות-המלחמה מ-1942 ועד 1945; וזהו הדבר שסימניו נראו גם בקוריאה.

* * *

כיצד הגיע חיל-הרגלים למצבו זה כיום? — כמה שונה הנו מחיל-הרגלים של שנת 1914! ועם זאת, הרי מבנהו הפנימי מוסיף בכל זאת להיות אותו המבנה. כאז, כן עתה, הריהו מוסיף

להיות מסועף לפלוגות, לגדודים ולרגימנטים. אולם, במשך שלושים השנה האחרונות לא חדלו מלתת לו יותר ויותר כלי-נשק כבדים — אך הם רק גרמו לו, לאיש הרגלים המסורתי, שימצא, בסופו של דבר, מחוץ תחת משקלם. וכי יש כלי נשק שאינו כלול ברגימנט-הרגלים? יש לו מקלעים מסוגים שונים, מרגמות, "בזוקות", תותחים נגד-טנקים, ואפילו תותחי-שדה. חיל-הרגלים החדש צריך אמנם שיהיו ברשותו כל כלי-הזין הללו — הדבר הגיוני, ואינו מוטל בשום ספק — אולם השגחה מונחת באורח בו הוקלטו אלה בארגונו של חיל-הרגלים.

הכרח לתמרן על פני שדה-המערכה כלי-נשק כבדים, לתאם את פעולתם, להזינם בתחמושת — הוא שהצריך את הגדלת המטות והשירותים, וכן את תוספת אמצעי-ההובלה; דבר זה הוא ודאי הכרחי עד לנקודה מסוימת — אולם מעבר לאותה נקודה הוא הופך למזיק. מאידך גיסא, יחידות הרגלים — בין שהן פלוגות, גדודים, או רגימנטים — צריך שתהיינה בעלות עצמות מוגבלות, כי אחרת הן הופכות לקשות-ניהול וקשות-תמרון. ניפוחם של המטות וריבויים של כלי-הזין הקיבוציים, האם לא נתגשמו אלה למעשה על חשבון מספרם של החיילים הלוחמים-כפרטים? במלים אחרות: ככל שהוסיפו לחיל-הרגלים ציוד כבד — כן הוסיפו לדחוק מתוך שורותיו את איש-הרגלים המובהק!). לעתים קרובות שומעים על עצמת

(1) מבין 18705 האיש, שבדיביזיה האמריקאית — 1161 בלבד, דהינו כ-6%, הנם רובאים (43 לפלוגה; $129=43 \times 3$; לגדוד: $387=129 \times 3$ לרגימנט; $1161=387 \times 3$ לדיביזיה) ויש לציין כי באותה דיביזיה מגיע כוח-האדם המועסק בתפקידי רפואה עד ל-997 איש (במפקדת הדיביזיה: 1 קצין 13 חייל; בגדוד-הרפואי: 46 קצינים, 295 חיילים; נוסף על לכך — פלוגה-רפואית לכל אחד משלושת הרגימנטים, המונה, כל אחת, 13 קצינים ו-201 חייל. וביחד — 39 קצינים, 603 חיילים. הרי שסה"כ הוא: 86 קצינים ו-911 חיילים = 997).

(מאז נכתבו הדברים חלו איאלו שינויים בעצמת התקן המדויקת של הדיביזיה האמריקאית. אולם שינויים אלה נוגעים במאות-אנשים ספורות בלבד (חסכון בכוחות-השירות) ואינם משנים מחישובי היסוד של המחבר באשר לרובאים שבדיביזיה — המער.)

האש הכבירה אשר לדיביזית-רגלים חדישה. דבר זה יש בו כדי להזכיר את אותה התורה אשר לפיה: „האש היא הכובשת את השטח, ואין על חיל-הרגלים אלא לתפסו לאחר מכן“¹). אולם, האם אפשר לצפות אפילו מהאדיר שבמחסומי-האש ליותר מאשר לשיתוקו הזמני של היריב? אין לה לאש הערך המעשי בפועל-ממש אלא אם כן ניתנת היא לניצול מידי לצרכו של תמרון. האש והתנועה היו מתמיד היסודות לקרב-הרגלים, אלא שצריך שתהא אפשרות להפעילם לסירוגין. והרי כאן מגיעים אנו ממש עד לשורש של הבעיה המוצגת ע"י ארגונו הנוכחי של חיל-הרגלים — אשר האש והתנועה בו אינם מאוזנים עוד.

ניתן לסכם את בקורתנו לגבי ארגונה של דיביזית-רגלים אמריקאית²) כך:

1. התקן שלה מונה 18705³) איש — וכבר מהתגובה האינסטינקטיבית הראשונה, מתעורר הרושם של גוף-צבא שהנו קשה-ניהול מנקודת-הראות הטקטית. תחת פיקודה הישיר של מפקדת-הדיביזיה נמצאים 15 גופי-משנה שונים — דבר העושה את הפיקוד על הדיביזיה למורכב עוד יותר. גורם מעודד-יותר אפשר לראות בכך, שהדיביזיה מכילה 3 רגימנטים בני 3557 איש כל אחד⁴) — ואשר אינם, במציאות, אלא מעין בריגדות „מעורבות“ או „מוגברות“ — באופן שהדיביזיה מהווה בסולם-

(1) בעל-המאמר מתכון כאן לתפיסה הרשמית המקובלת, אשר שררה בצבא הצרפתי — ובהשפעתו, גם בכמה צבאות אחרים — בתקופה שבין שתי מלחמות-העולם. — המער.

(2) ראה הנספח.

(3) המספר המדויק, לפי טבלת-ארגונה של דיביזית-רגלים אמריקאית ב-1951 היה: 18898 (כנראה, שבסיכומו של מיקשה הוחסר בעיקר מספרם של התת-קצינים — 163 איש) — המער.

(4) המספר המדויק, לפי טבלת-ארגונו של רגימנט-רגלים אמריקאי, היה: 3793 (153 קצין, 26 תת-קצין, 3614 חיילים ומשקים — המער).

דירוגם של גופי-צבא דבר-מה גדול יותר, מכפי שמרמז שמה.

אכן, רושם זה משתנה במידת-מה שעה שמנתחים את מבנה הדיביזיה ניתוח מפורט. בשביל מילוי משימות טקטיות במסגרתה של דיביזיה — נמצא רגימנט בעל עצמה של למעלה מ-3000 איש כבד-מדי בהרבה; עם זאת הנו דל-מספר מכדי שיוכל לפעול בתורת יחידה-אופרטיבית — דהינו, במילוי משימות עצמאיות, ואפילו בעלות מטרות מוגבלות. באופן זה יש בו, ברגימנט, יותר מכדי יחידה-טקטית — ופחות מכדי יחידה-אופרטיבית. הגברתו ע"י סוגי-חיל אחרים, כגון מהנדסים או ארטילריה, אינה משנה מצב-דברים זה מיסודו. תגבורת כזאת עשויה להגדיל את עצמת-האש של הרגימנט — אולם לא את כושר תמרונו הטקטי וביחוד לא בשטחים קשיי-מעבר. הדבר החסר יותר-מכל לרגימנט-רגלים אמריקאי הרי הוא — אנשי-הרגלים. בשביל למלא חסרון זה בעצמת-ההלם, הנעדרת בדיביזיות-הרגלים, הכלילו בה אורגנית גדוד טנקים, ובכל רגימנט הכלילו פלוגת-שריון משלו. כתוצאה מכך, מונה בקרבה דיביזיות-רגלים 130 טנקים. אך האם יכולים אלה לבוא תחת איש-הרגלים הרגיל, בכל תנאי-שטח שהם ובכל מצב שהוא? האם אין כאן שימוש בלתי-הולם בציוד יקר-ערך זה — שעה שניתן להשתמש בטנקים הללו באורח תכליתי הרבה יותר במסגרתה של דיביזיה משורינת, או ברזרב-שריון כללי של מפקדת הצבא?

גם אם נהפוך בשאלה זו ככל שנרצה, הרי כל הנסיונות של מלחמת-העולם השניה מעידים כי על-מנת שגוף-צבא יוכל לפעול פעולה בהיקף אופרטיבי ("מבצעי") — עליו להיות בעל עצמה של, לפחות, 6 עד 7 אלפים אנשי-צבא. איגודי-כוחות, המונים מ-3 עד 5 אלפים איש, אי-אפשר לראותם אלא כיחידות טקטיות בלבד. אולם בתור כאלו הרי הנן יותר מדי בלתי-נוחות לניהול. דבר זה ראוי כי נדגישו הדגשה מיוחדת.

2. לדיביזיות-הרגלים האמריקאית כ-2000 כלי-רכב שונים, דהינו — בממוצע, כלי-רכב אחד ל-9 איש. לאחר שכל מוסדות-הפיקוד, השירותים, כלי-הנשק של-ליווי, ארטילריה וחיל-ההנדסה הנם ממונעים בשלמות, אין הדיביזיה צריכה עוד אלא 240 מכוניות-משא נוספות בשביל לשאת גם את הרגלים שבשלושת הרגימנטים. ללא כל ספק, מקנה לה דבר זה מהירות אסטרטגית רבה מאוד, אולם משלמים בעד כך ע"י הפחתת האפשרויות לתמרן בשדה הפתוח, שלא על פני דרכים. הננו חייבים לנקוט כאן בהבחנה יסודית בין הנידות על פני הדרכים (זו ה"אופרטיבית") המוצאת את ביטויה במספר כלי-הרכב — לבין הנידות על פני השטח (זו הטקטית) אשר תלויה במידה רבה מאוד במספר הרובאים המצוי. כי הרי יחידה בעלת רמת-מינוע גבוהה עשויה להיות נידת מאוד מנקודת-ראות אופרטיבית — ועם זאת, בתנאים מסוימים, בלתי-גמישה עד מאוד מנקודת-הראות הטקטית. הדיביזיה האמריקאית, אשר עלינו לראותה כיחידת-רגלים, מהווה, במצבי-מסע, שדרה שאורכה עולה על 100 קילומטר. כדי שתוכל להתפרס במהירות פריסה-חזיתית על פני גזרת-חזית שרחבה 10 קילומטר, תהיה היא זקוקה, לפחות, לשני עורקי-תנועה טובים. את הצורך הזה ניתן לספק בתוך ארץ בעלת רשת-דרכים מצוינת (ואפילו בה — לא תמיד); אולם המצב שונה בתכלית בחבלים בהם דרכי התחבורה הנם נדירים, ובשטחים קשים — כאשר, למשל, באירופה המזרחית. במסיבות כאלה, אין הדיביזיה יכולה להביא בחשבון אלא ציר-תנועה אחד לכל היותר, דבר העלול לעשות את פריסתה לענין מורכב, וכן עלול הוא להאיט את התקדמותה — ולעתים — אפילו לעצרה כליל. התוצאה מכך הנה, כי אפשרויות התמרון נמצאות תלויות תלות מופרזת מאוד בקיומן של דרכים טובות. דבר זה מביא לידי הונחת השטחים שבין הדרכים — ולו רק בשל העובדה, שחלק גדול מכלי-הזין הכבדים אינו ניתן לשימוש אלא בשכנותן הבלתי-אמצעית של דרכי-תחבורה.

עודף כלי-רכב עלול להכות יחידה בשיתוק — ממש כמחסור בכלי-רכב. קל הרבה יותר להעניק ליחידה שפע מכונות-משא מאשר למצוא דרכי-תנועה בשבילן. היתה תקוה כי המנוע יהפוך את הדיביזיות לנידות יותר, אולם, יש ודומה כי הגענו לתוצאה הפוכה ממש. זאת ועוד: יחידה איננה נמצאת תמיד בתנועה; לעתים קרובות נתונה היא בהגנה או נמצאת בתקופת-מנוחה. במקרים אלה, הרי חלק גדול של "צי"-כלי-הרכב היקר הופך לדבר אינ-מועיל-בו.

3. לדיביזיות-הרגלים האמריקאית ראש גדול מדי, זנב שארכו מופרז — ובין שנים אלה, גוף שהנו, יחסית, מצומצם ביותר. והרי חשבון כוח-האדם המועסק בשלוחות השונות של המ-טה והשירותים:

מפקדת הדיביזיה ושירותים שונים המסופחים		
ישרות אל המפקד:		
1744	קצין וחייל.	
1223	" "	מטות ושירותים של חיל-התותחנים:
		מטות הרגימנטים, הגדודים והפלוגות
4845	" "	של חיה"ר:
324	" "	מטות חיל-ההנדסה וחיל-הקשר:
126	" "	המטה והשירותים של גדוד השריון:
8262	" "	סה"כ

ודאי הוא שבעיני כל אחד תיראה כהגינות הסברה כי מספר אחרון זה הנו מוגזם לכל הפחות ב-50%. ועוד: כפי שאמרנו הדיביזיה מונה כ-2000 כלי-רכב, אשר נוהגים בהם נהגים באותו מספר עצמו, ומטפלים בהם לפחות 400 מכונאים ועובדים אחרים. כל אלה נכללים במספרים שהובאו לעיל רק במידה שהם נמנים על המטות ועל השירותים; אך כוח-האדם המשמש את הובלתו של החימוש-הקיבוצי לא נכלל כאן — יש למנותו לחוד. חלק ניכר מאנשי-החימוש-הקיבוצי — אף הם

אינם בגדר לוחמים. לעומת זאת בארצות רבות, שבהן קיום צבאות גדולים הנו בגדר הכרח-בל-ימנע לא יהא אפשרי, ולו מחמת סיבות תקציביות, לספק את כלי-הרכב ואת הנהגים ההכרחיים בשביל ארגון מעין זה.

חקירת חלוקתו של כוח-האדם בפנים יסודות-המשנה השונים של הדיכוי, מעלה את התמונה הבאה:

דיכוי	רגימנט	בטליון	
46.6%	45.4%	31.2%	מוסדות-הפיקוד ושירותים שונים (בלתי לוחמים):
			חיל-הנדסה וחיל-קשר
6.4%			דיכוי (לוחמים למחצה) ⁽¹⁾ :
			כוח-אדם המשמש את כלי-הנשק הקיבוציים (מפעילי הנשק, נהגים, נושאי-תחמושת ועוד):
40.4%	43.8%	50.0%	רובאים ⁽²⁾ :
6.6%	10.8%	18.8%	

* * *

ארגונה של יחידה צבאית, דומה מבחינה מסוימת למבנה של מכונה. אין די בכך כי החלקים השונים, אשר מהם הנה מורכבת, יתאימו אחד לשני — יש גם צורך בכך כי יתאזנו-אחדדי (חישוב מוטעה של מרכז-הכובד גורם באניה לנטיה-לצדדים). ברוב המקרים, אי אפשר להגביר בחינות מסוימות של מכונה מסוימת מבלי שייעשה הדבר על חשבונן של אי-אלו תכונות אחרות שלה. נדירים הם המקרים בהם ניתן, בשעת קביעת המבנה, לספק את כל התביעות המוצגות. והנה, להלכה,

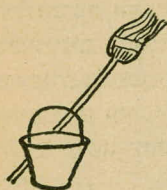
(1) לפי חישובים שונים יתכן להגיע כאן גם לאחוז של 7.12 — או ל-5.4 אחוזים.

(2) לפי חישוב אחר — 6.3%.

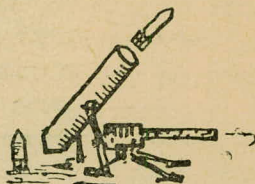
צריכה דיביזית-רגלים מאוזנת-היטב להיות מורכבת מן: 30% — שירותים, 40% — כלי-זין קיבוציים, 30% — רובאים.

אין זה קל לשמור על מידות-יחסיות אלו; כי הרי מספרים אלה צריכים למצוא ביטוי לא רק בדיביזיה-בכללותה אלא גם ביסודות-המשנה השונים, המהווים אותה, ואשר גם הם חייבים להיות מאוזנים איזון מסוים במבנם-הם.

שיקולים טקטיים, כגון ההכרח לא לעשות את היחידות למסורבלות מדי, הופכים את הענין למורכב עוד יותר; ואין זה כה קל לספק באורח הרמוני את המשאלות כולן.

30%

40%

30%

הדבר שמחקר זה מבקשו, הוא לברר עד לאיזה גבול ניתן לקיים במסיבות הנתונות את המידות-היחסיות אשר צוינו לעיל. עלינו להקדים ולציין כי, יהיה אורח חישובינו כאשר יהיה, הרי על כל פנים, בשים לב לאופיו של הציוד החדש ולצרכים הטקטיים, אין להשיג את איזונה של דיביזית-רגלים אלא על יסוד עצמת כוח-אדם שתמנה מ-8.000 עד 10.000 איש.

ננסה-נא, איפוא, להעלות כאן טיפוס חדש של דיביזית-רגלים, אשר יהא בו כדי להלוו את האפשרויות החמריות ואת הצרכים של זירות-הפעולה האירופאיות; נדגיש פעם נוספת, כי המדובר הוא בדיביזית-חיל-רגלים תקינה, כזו המאפשרת לכונן ארמיות-של-רגלים.

ואלו התעודות אשר יהיה עליה למלאותן :
הגנה בגזרות-חזית שקטות או בחבלים שאינם מן המתאי-
מים ביותר למבצעהן של ארמיות-משורינות ;
פעולות תוקפניות מחוץ לתחומם של הצירים-האסטרטגיים
הראשיים שבזירת-המבצעים ;
"כיסוי" השטחים שבין קו-הפעולה של שדרות-משורינות,
ובמקרה הצורך — כינון רציפותה של החזית ;
ביסוס הצלחותיהן והישגיהן של הארמיות-המשורינות ;
השמירה על העורף, בפני גייסות מוטסים או כוחות-
גריליה.

כדי שיהיה בכוחן של הדיביזיות למלא תעודות אלו,
צריכות הן להיות בעלות התכונות הבאות :
לא להיות כרוכות בעול כספי מכביד מדי — וזאת, על
מנת שתוכלנה להיות רבות ככל האפשר ;
להיות כשירות להפעלה בשטחים מכל הסוגים, דהינו —
אי-תלות, ככל האפשר, בדרכי-התחבורה הקבועים ;
מאוזנות אש ותנועה, ועצמת אנשי-רגלים מוגברת, למען
ינוצלו היטב (משאבי²) כוח-האדם שלהן ;
גמישות, למען אפשר יהיה לצרף איגודי-גייסות מעורבים,
בעלי אופי שונה ;

נהילות בקלות, למען אפשר את צירופן של כמה מהן, כדי
שתהינה קורפוסים או ארמיות של רגלים.
בטרם נמשיך הלאה, דומה כי יש צורך בהערת-הקדמה
נוספת. קיומן של דיביזיות-ממוכנות השפיע השפעה עמוקה
על הטקטיקה של כל היסודות מהם מורכבים צבאות. המהירות,
בה מתפתחים עתה מצבים בשדה-המערכה, אינה עוד זו של
אדם הצועד ברגל, כי אם זו של מנוע — דהינו : מהירות של

(1) דהיינו : הקמת גזרת חזית רצופה, שתחבר בין צירי-הפעולה של
גופי-שריון, או תבוא תחת הללו. — המער.

(2) משאבים — Resources

20 ק"מ לשעה. תמורה זו בזמן ובקצב, הפועלת בהכרח גם על מושגי השטח, יש לה פעולה-חוזרת — ישירה או בלתי-ישירה — כלפי כל היחידות שבזירת-מבצעים נתונה; הללו חיבות לסגל עצמן להשגה חדשה זו בענין הזמן והשטח. אולם הנידות, וביחוד הנידות בקרב, אינה תלויה רק בטיבם ובהיקפם של אמצעי התובלה, כי אם גם בטיב הארגון. בהגנה בפני השריון עשויה הגמישות להיות, לעתים קרובות, אמצעי רב תוצאות אפילו יותר מאשר החימוש הכבד. ואכן דיביזיות-השריון, אשר פרצו כה בקלות את הקוים הצרפתיים ב-1940, נתקלו במעצורים רבים במחציתה השנייה של המלחמה. כשם שגוף חי מארגן בהדרגה את התגוננותו בפני החידקים, כן מארגנת ההגנה בפני-השריון, מדי פעם, אמצעים מחודשים. התותחים האנטי-טנקיים, ה"בזוקות", המוקשים והרקטות המשוגרות ממטוסים — לא תמיד יש בהם כדי לעצור כליל התקפה מרוכזת של טנקים; אך הם הופכים את ביצוע התקפת הטנקים לקשה הרבה יותר, וחיל-הרגלים — חוזרת ושבה אליו חשיבותו מאז.

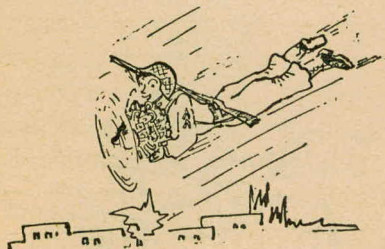
באשר לצד הארגוני של ההגנה — הרי דיביזיות-השריון זכו להצלחות-הבזק שלהן תודות לעובדה שלא היה ביכולתן של דיביזיות-הרגלים שנמצאו למולן לסגל עצמן מבחינה טקטית לצורה החדשה שלבשה המערכה.

כיון שאותו ארגון-הגנה היה מושתת על ריכוז מופרז, ועל כן היה ארגון נוקשה — קל היה לו לאויב לבתרו לכמה בתרים ולהכחיד, לאחר מכן, בתרים אלה בנפרד. נקל לראות כי בהיותך מתגונן במסיבות כאלו, כדאי לך יותר — להחליט ולחלק בעצמך, מראש, את כוחותיך אתה — מאשר להניח לו, לאויב, לתקוף ולהרוס את מערכת-ההגנה הריכוזית, לפי רצונו ובתנאים הנוחים לו מאוד. בדרך זו מגיעים אל הטקטיקה של איגודי-גייסות מעורבים, אשר תודות לאלחוט ניתן לתאם את פעולתם, אפילו שעה שהם נלחמים בנפרד. כך הוגברה נידותן

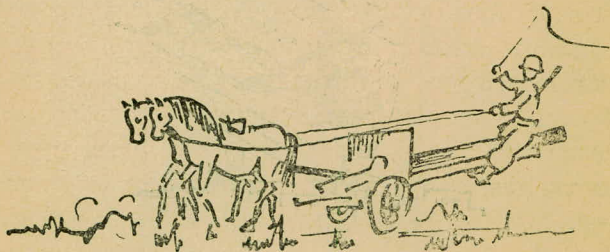
הטקטית של יחידות — הואיל ונתאפשר להן להסתגל בגמישות למצבים המשתנים במהרה, להגיב הגבות זריזות יותר — ולהוסיף ולהלחם אפילו לאחר שמערכיהן הובקעו ע"י טנקים; יכולות הן להתלכד ולהתארגן מחדש, מאחורי גבם של הטנקים שפרצו, על מנת להתיצב למול חיל-הרגלים האויב הבא בעקבותיהם. דבר זה מאפשר למתגוננים להתיש את מרצם של התיקפים ע"י שפע של התקפות-נגד, בנות ממדים משתנים.

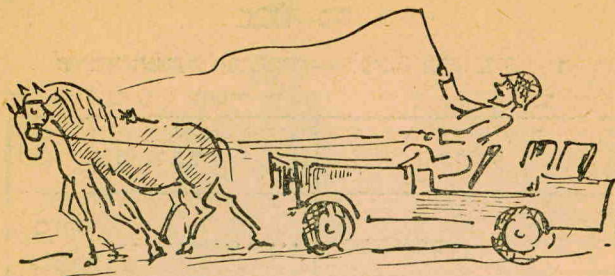
דיביויות-רגלים שהגן בעלות גמישות רבה מבחינה טקטית, רק הן עשויות לאסור מערכה כזו ואף לעמוד בה. נציין נא את העובדה, שככל שיחידה הנה גדולת-ממדים, כן יקשה יותר לתמרנה, הגבותיה תהינה אטיות יותר, היא תהיה פגיעה יותר להתקפות מן האויר — וכן תהיה נתונה יותר בסכנת ביתור לחלקים-חלקים, חסרי תיאום וליכוד.

כיצד לעשות את חיל-הרגלים לניד יותר על פני השטח-חיים? כיצד להגדיל את מספר הלוחמים-הפרטים למען צור יחס הרמוני יותר בין הגורם המספרי שביחידה לבין גורם עצמת-האש שבה — מבלי שהדבר יהפוך את היחידות הללו לקשות-תמרון יותר? אכן, אין אלו בעיות חדשות.

כבר הדגשנו בכמה הזדמנויות כי המנוע, על אף מחירו הרב, אין בו כדי להפוך את חיל-הרגלים לחיל "עובר-בכל-שטח" במידה הדרושה. בתנאים אלה, האם לא יהא זה הגיוני לחזור, עד גבול מסוים, אל שיטת ההובלה באמצעות סוסים? משנה תוקף להנחה זו, שעה שהנך מעלה על דעתך כי היריב — אף לו מספר גדול של דיביויות המושתתות על תובלת-סוסים, וכי גם הוא יפעילם באותן הגזרות שאינן מתאימות ביותר לתמרון של יחידות ממונעות — גזרות, אשר אף אנו נצטרך, ללא-ספק, להגן עליהן באמצעות חיל-רגלים. ברור הדבר כי אז מן הרצוי הוא, ואף מן האפשרי, להקים לתחיה את שדרות-הארטילריה ומסעי-הכבודה האין-סופיות של שנות 40-1939; ותהא זו שגיאה חמורה באם נוסיף לאחוז בקרבנו של מיכון מופרז. הפתרון המתקבל-על-הדעת לנוכח שתי ברירות קיצוניות הוא — להטיל על סוסים את תובלת כלי-הזין הכבדים של חיל-הרגלים, ושל האספקה לדרגים הקדומניים. אורח-מעשה כזה יוכל אף להסתייע בכמה מצעדי ההתפתחות הטכנית מן הזמן האחרון: כלי-יריה חדישים ללא-רתע הרי הנם מעוטי-משקל בהרבה (בין 150 ל-350 ק"ג) מאלה שקדמו להם בתפקידיהם; את קרוניות-הגרר אשר מחברים אל ה"ג'יפים" ניתן לבנות באופן כזה שתהיינה עשויות גם לגרירה-בסוסים; השי-

מוש בגלגלים בעלי צמיגים פנבמטיים, וכן במסבים-כדוריים מקל הרבה על משיכת כלי-הרכב ותנועתם, באופן שניתן עתה לבצע בעזרתו של סוס אחד — עבודה אשר בעבר היו צריכים לה למספר סוסים; הקלות אלו לא זו בלבד שהן מקטינות את ההשקעות בציוד היחידות ואת ההוצאות על החזקתן, אלא אף מגבירות את מידת נידותן בשטחים מכל הסוגים.

אשר לארגון של יחידות, הרי כונתנו היא להציע כאן גישה שונה-בתכלית מן המקובלת עד כה. נכנה את הדבר: „הכנסת תמורה בערכן הטקטי-היחסי של יחידות-המשנה השור-נות שבחיל-הרגלים“.

כפי שכבר אמרנו בנוי חיל-הרגלים לפי ארגונו המסורתי — מכיתות, מחלקות, פלוגות, גדודים ורגימנטים. נניח-נא כי אנו נבקש את הפתרון בכינון יחידות-משנה אשר, בעצמתן בכוח האדם שלהן ובחימושן, תהיינה תופסות מעין שלבי-ביניים בין יחידות-המשנה המסורתיות. הטבלה הניתנת בזה תבהיר הבהרת-יתר את ההנחה הזאת. היחידות החדשות, אשר בהתאם להצעתנו יתחלק לפיהן חיל-הרגלים, הן אלו המופיעות בטור השמאלי של הטבלה.

טבלה מס. 1.

יחידות-המשנה המוצעות — לעומת המקובלות.

ה מ ו צ ע	ה מ ק ו ב ל
כיתת-קרב	כיתה
"צרורה"	מחלקה
איגוד-משנה	פלוגה
איגוד	גדוד
דיביזיה	רגימנט
	דיביזיה

כיצד יש לארגן את יחידת-המשנה הבסיסית החדשה —

כיתת-הקרב?

כדי להגשים בתוך הדיביזיה שיווי-משקל משופר יותר בין גורם "עצמת-האש" לבין גורם "התנועה", יש להעלות את מספר הרובאים עד לגבול העליון שניתן להשיגו במציאות. הכיתה שלנו תהיה מאורגנת, אם כן, כדלקמן:

חוליה א': קורפורל 1 ו-6 רובאים;

חוליה ב': " 1 ו-6 רובאים;

חוליה ג': קורפורל 1, מקלען 1 (מקלע קל), 2 אנשי צות-המקלע ו-2 נושאי-תחמושת — המושי תת-מקלעים;

מפקד עליה: קצין — 1 הנעזר ע"י סרג'נט — 1
וכן 2 רובאים (בתפקיד של מקשרים); דהינו,
בסה"כ — 24 איש.

יחידת-משנה זו, יש בה יותר עצמה מאשר בכיתה הנוכחית, אולם פחות מאשר במחלקה. יחידת-משנה כזו יכולה

להיראות ככבדה־מדי בתורת כיתה וכחלושה מדי בתורת מחל־קה ; אכן, היא נמצאת בין השתים — וע"י עצם דבר זה נמצא כי שינינו את ערכה הטקטי. בהיות יחידת־המשנה מחולקת לשלוש חוליות, נוח לפקד עליה, ויש בה מספר ניכר של רובאים (16), החוזרים ונעשים גורם חשוב במבנה הרגלים שלנו. אי־לכך יש עוד לצין, כי כיתות גדולות עשויות לשאת ביתר קלות את האבידות בקרב. אולם יתרונותיה האמיתיים של תמורה זו, באים לידי גילוי בדרג־היחידות היותר גבוהים. טבלה מס' 2 מציגה את הרכבה של "צרורה" (פלוגה) 1. את זו אפשר לראות כמחלקה מוגדלת או כפלוגה קטנה ; למע־שה, הרי היא עומדת בין שתיים אלו. היא כוללת :

שלוש כיתות־קרב (רובאים) ;

כיתה של "קומנדו" 1 סרג'נט, ו־3 חוליות, המונות 1 קורפורל ו־4 רובאים כל אחת) ;

כיתת־סיוע (3 מקלעים, 3 מרגמות, 3 "בזוקות" ;

וכן כיתת־פיקוד וכיתת שירות) ;

דהינו, בסה"כ — 156 איש.

הכיתה של "קומנדו" (אפשר גם לכנותה "כיתת הרמנים" 2) מהווה מעין יחידת־סער והיא עשויה למלא משימות שונות במסגרת ה"צרורה". היא מכילה 16 רובאים שאומנו במיוחד

1) במקור הצרפתי משתמש המחבר במונח "פאלוטון" (Peloton) שתרגומו המדויק הנו "פקעת" (של חוטים) ; ואילו במשמעותו הצבאית בצרפתית, קימים הבדלים לגבי שימוש של אותו מונח באנגלית (platoon) — מחלקה. כבטוי כללי ל"מחלקה" נשתמר השימוש בו בבולגיה, ואילו בצרפת הריהו עתה כינוי למחלקת פרשים. בתולדות התפתחותן של צורות הארגון שימש מונח זה לציון חצי פלוגה, בתקופה בה מתן אש לסרוגין, במטחים חצי־פלוגתיים, שימש יסוד טקטי חשוב בהפעלת חיל הרגלים (במאה ה־18). הרי שהמחבר ביקש כאן מונח־יחידה אשר יבטא משהו הנחות בעצמתו מפלוגה, אך עולה על המחלקה של ימינו — המער. 2) אכן, זהו השם המקובל ליחידות־משנה בעלות אופי מקביל לנ"ל, שהוקמו במלחמת־העולם השניה בצבא השויצרי, וארגוןן נתחדש שם בזמן האחרון. — המער.

טבלה מס' 2: — "צרורה" של חיל הרגלים (פלוגת-רגלים)

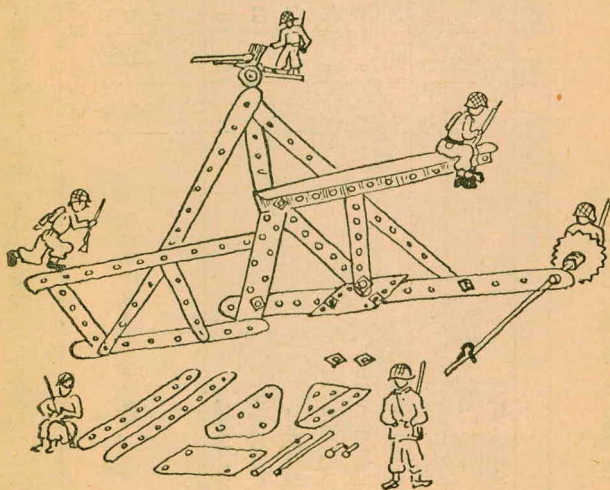
יחידות-המשנה				כוח האדם			התימוש			הרכב			
קצינים	סמלים	ר"ט	טוראים	קלים	מקלעים	"בזוקות"	קלות	מרגמות	משא	מכוניות	קרוניות-גורר	אפנים	סוסים
כיתת-הפיקוד	2	2	8	1	1	1						3	
כיתת-השירות		1	8		1	1			2	2			
כיתת-קרב א'	1	1	21		1								
כיתת-קרב ב'	1	1	21		1								
כיתת-קרב ג'	1	1	21		1								
כיתת-"קומנדו"		1	15										
כיתת-הסיוע	1	4	45		3	3	3					21	
סך-הכל	6	11	139	8	5	3	3		2	2		3	21

156 =

6 קצינים
11 סמלים
139 חיילים

בשירות פטרולים, בשימוש בחמרי-נפץ וכיו"ב; חימושם הראשי — התת-מקלע ורימוני-היד. קיומה מאפשר לו, למפקד ה"צרורה", לשמור על שלמותן של שלוש כיתות-הקרב שלו לאותה משימה טקטית ראשית אשר תופקד בידיו. תחת להעסיק חיילים השיכים לכיתות-רובאים תקינות — כפי שהדבר נעשה כרגיל — בפעולות צדדיות שונות שהצורך בהן, אינו מתגלה לעתים קרובות, אלא במהלכו של הקרב, יטיל עתה המפקד פעולות אלו על ה"קומנדו" שלו. לפרקים יוכל הוא אפילו לטול חוליות מכיתות ה"קומנדו" ולספחן אל כיתות-הקרב — כדי לפעול, למשל, נגד "תיבות-שדה", שם הכרחי השימוש בחמרי-נפץ. במקרים ידועים יוכלו אנשי ה"קומנדו" לחפות על אגפיה של ה"צרורה" או לבצע משימות-התנפלות-ופשיטה זעירות.

לפי המסיבות, יוכל מפקד ה"צרורה" לשמור את כלי-הזין הקיבוציים שבכיתת-הסיוע, בשלמותם או בחלקם, כנתונים

„מכאנו“

טבלה מס' 3: — איגוד-המשנה של רגלים (גדוד-הרגלים)

יחידות-המשנה					כוח האדם				החימוש				הרכב			
קצינים	סמלים	סוראים	סר"ט	סך הכל	מקלעים	"בזוקות"	מרגמות	תותחנים ב"ט	מ"מ 75	מ"מ 120	מ"מ 160	מ"מ 240	מ"מ 300	מ"מ 360	מ"מ 420	מ"מ 480
3	3	9	15	כיתת-הפיקוד	1	1		2					3	1		
	2	15	17	כיתת-השירות									2	5	5	
	1	18	19	כיתת-הקשר									1			4
1	4	17	22	הכיתה הרפואית									2	1	1	
1	5	45	51	מחלקת-ה"קומנדו"	2	2		1						1	1	
6	11	139	156	"הצנחנים" הראשונה	8	5	3						3	2	2	21
6	11	139	156	" השנייה	8	5	3						3	2	2	21
6	11	139	156	" השלישית	8	5	3						3	2	2	21
1	6	61	68	"צנחנים" הסיוע				3	(3)				2			24
24	54	582	660	סך-הכל	28	19	12	3					19	14	13	91

(*) יש לשער — מרגמות בינוניות.

לשליטתו הישירה⁽¹⁾, למען יהיו בסיס-אש — או למען יוכל לספחם אל כיתות-קרב (מדובר כאן ביחוד במקלעים). במקרה אחרון זה, תכיל ה"צרורה", זמנית, לא 3 כיתות מהטיפוס הרגיל, המקובל עתה למעשה, כי אם 6 — באם תדרושנה כזאת המסיבות⁽²⁾. כן יוכל המפקד להגביר את כיתת ה"קומנדו" ע"י מקלע אחד, ולהפכה, באופן זה, ל"כיתת-קרב". ארגונה המוצע-בוזה של ה"צרורה" ינית, איפוא, מקום לצירופים השונים ביותר — למען הסתגלות מתמדת, טובה ככל-האפשר, אל המצב, אל השטח, ואל המשימה. דומה הדבר למעין משחק של "מפאנו" המאפשר להרכיב חלקים, לבנות ולהקים מבנים שונים ביותר. עלינו לזכור כי אותו עקרון עצמו, הוא אשר חייב להדריכנו גם בענין ארגון של היחידות-המוצעות האחרות.

הטבלה מספר 3 מציגה את הרכבה של היחידה הטקטית הבאה לאחר מכן במעלה הסולם הארגוני — איגוד-החשנה. הלה מורכב ממחלקת-ה"קומנדו" ומשלוש "צרורות". בהיותה רבת-עצמה בהרבה מהפלוגה הרגילה, ועם זאת קטנה מן הגדוד, תופסת יחידה זו בסולם-הארגון שלנו מקום של גדוד. הוענקו לה אנשים ונשק במידה מספקת כדי שתוכל לבצע משימות טקטיות ניכרות למדי.

שלושה איגודי-משנה וסוללת-ליווי מהוים איגוד, המקביל לרגימנט (ראה טבלה מספר 4). האיגוד, המכיל 2373 איש, הוא, אם כן, בהרבה פחות כבד מן הרגימנט האמריקני, המונה 3577 איש⁽³⁾. סוללת-הליווי הממונעת שבאיגוד המוצע תכיל 6 כלי-ארטילריה (בני 105 מ"מ), המתחלקים לשלוש מחלקות בנות

(1) נוסף על 2 ה"בזוקות" שלרשותו, בכיתות-המפקדה והשירות אשר לו. — המער.

(2) כונת המחבר כנראה לכך, שניתן יהיה במקרה זה לכלול, בתוך כל "כיתת-הקרב" שתי קבוצות בנות 14—12 איש, הבנויות כל אחת מסביב למקלע-קל. — המער.

(3) למעשה — 3793 איש. — המער.

טבלה מס' 4 : — האיגוד של חיל-הרגלים (רגימנט-הרגלים)

יחידות-המשנה						כוח האדם						החימוש						הרכב					
קצינים	סמלים	ור"ט	טוראים	סך-הכל		קלים	מקלעים	"בזוקות"	מרגמות	בני 75 מ"מ	בני 105 מ"מ	כלי ארטילריה	"גופים"	משא	מכוניות	קרוניות-גורר	זחלים	"חצאי"	אפניים	סוסים			
5	10	12	27		המטה	2	2	2					3	3	2			6					
1	4	40	45		מחלקת-הקשר								1	3	3			6		12			
1	4	45	50		מחלקת-ההנדסה	2	2						1	3	3			6		12			
1	3	18	22		המחלקה-הרפואית									1	1	1		3					
2	6	12	20		מחלקת האספקה								1	5	2			3					
22	5	48	55		מחלקת-התחבורה-והבדק	2	2						1	12	15								
24	54	582	660		איגוד-המשנה הראשון	28	19	12	3				3	13	14			19	91				
24	54	582	660		" " השני	28	19	12	3				3	13	14			19	91				
24	54	582	660		" " השלישי	28	19	12	3				3	13	14			19	91				
8	22	120	150		הסוללה של ארטילרית-הליווי	8	6					6	4	12	14	6	12						
92	216	2041	2349		סך-הכל	98	69	36	9	6			20	78	82	6	93			297			

הסך הכולל : 2349 איש — 104 כלי רכב.

(* מהן, יש לשער, 9 — בינוניות — המער.

שני כלים כל אחת. אפשר להשתמש בסוללת-הליווי בתור יחידת-אש שלמה; ואילו במקרה הצורך תסופחנה מחלקותיה, באורח זמני, אל איגודי-משנה. לעומת זאת, כלים נ"ט בני 75 מ"מ, שהם כלים ללא-ירתע ומוסעים בעזרת סוסים, שיכים באורח אורגני לאיגודי-המשנה. לרגימנט הקיים סה"כ 9 כלים כאלה, אשר אפשר כמובן, להפעילם גם לצורך התמיכה בחיל-הרגלים⁽¹⁾. את מערכת ההגנה האנטי-טנקית הזאת משלימים עוד ע"י כך שמעניקים ל"איגוד" הענקה כוללת של 248 "בוז" קות" ומוקשים נ"ט⁽²⁾). המוקשים הנ"ט ככל חמרי הנפץ, יופעלו ע"י מחלקות-ההנדסה של הרגימנט הרגלי (ה"איגוד") או ע"י מחלקות-ה"קומנדו" של הגדודים ("איגודי-המשנה").

הדיביזיה, אשר לקראתה מוליך מבנה-ארגון חדש זה (ראה טבלה 5), מונה 8570 איש; כלומר — היא קטנה ב-55% לעומת הדיביזיה האמריקאית בת 18.705 האיש⁽³⁾. היא מכילה את היסודות הטקטיים הבאים:

גונדת סירים;

3 "איגודי"-רגלים (רגימנטים);

גדוד ארטילריה (18 כלי-יריה בני 155 מ"מ);

פלוגת הנדסה;

פלוגת קשר.

(1) יצוין כי תותחים נ"ט מסוג זה, בקוטר 105 מ"מ, מונהגים עתה בצבא השביצרי. קשה להניח כי המחבר התכוין לא לדומיהם של אלה כי אם לכלי בן 75 המ"מ מעין הקנה-ללא-ירתע המקובל בצבא ארה"ב. אך עם כל ערכו של כלי זה, הרי אין תפקידו הנגד-טנקי נחשב למכריע כלל וכלל. — המער.

(2) ברור למדי כי בעל המאמר טעה כאן, והסתבך בחישוביו-הוא: — 248 הוא מספר ה"בזוקות" הכולל, שימצא בדיביזיה המוצעת על ידיו; המוקשים הנגד-טנקיים, ברור כי מספרם ימנה באלפים רבים; ועל כן, ההסבר הנ"ל לטעות, הוא היחידי המתקבל כאן על הדעת. מספר ה"בזוקות" ב"איגוד" המוצע הוא 69. — המער.

(3) למעשה — 18898 איש, לפני השינויים הקלים האחרונים. — המער.

מכלה מס' 5 : — הדיביוזה

יחידות-המשנה						כוח האדם						החימוש						הרכב					
קצינים	סמלים	טוראים ור"ט	סך הכל	קלימ	מקלעים	מרגמות	בני 75 מ"מ	תותח 75 מ"מ	בני 105 מ"מ	בני 155 מ"מ	כלי ארטילריה	ג'יפים	משא	מכוניות	קרוניות-גור	זחלים	חצאי	אפניים	סוסים				
17	12	24	53	2	2							8	2		2		6						
13	32	175	220	4	4							5			22		15						
4	15	136	155	3	7	2						36			2								
5	14	206	225	8	8							3			12		20						
6	14	92	112	2	2							3			5		20						
5	27	120	152									3			8								
3	12	106	121	6	6							1			28								
92	210	2041	2343	98	98	36	9	6				20			82	6	103	297					
92	210	2041	2343	98	98	36	9	6				20			82	6	103	297					
92	210	2041	2343	98	98	36	9	6				20			82	6	103	297					
23	50	430	503	16	16						18	24	54	48	20								
סך הכל						110	29	18	18	18	18	143	371	381	381	38	370	891					

הסך הכולל : 8570 איש — 552 כלי רכב.

המספרים הבאים מציגים, באחוזים, את החלוקה המוצעת של כוח-האדם :

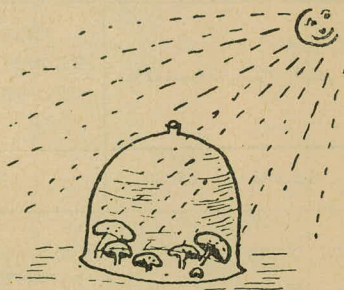
דיביזיה	איגוד (רגימנט)	אגוד-משנה (גדוד)	
מוסדות-הפיקוד ושרר-תים שונים (בלתי-לוחמים) :	34%(46,6)	34%(45,4)	28%(31,2)
חיל-ההנדסה וחיל-הקשר הדיביזיוניים :	4%(6,4)		
אנשי הזיך-הקיבוצי (מפעילי-הזיך, נהגי הר-כב, נושאי התחמושת וכיו"ב) :	37%(40,4)	38%(43,8)	37%(50,0)
רובאים :	25%(6,6)	28%(10,2)	35%(18,8)

הערה : — המספרים בסוגריים, מציגים אחוזים מקבילים בדיביזיה אמריקאית כיום.

כפי הנראה, מתקרב הארגון המוצע במידה מוחשית אל שיווי-המשקל האידיאלי של דיביזיות-רגלים : שירותים — 30%, כלי-זיך קיבוציים — 40%, רובאים — 30%. נבחן-נא יחידה-רבתי מוצעת זו מקרוב יותר :

1. מוסדות המטה-הכללי והשירותים צומצמו כאן עד למינימום. מפקדת הדיביזיה אינה, לאמתו של דבר, אלא מטה של רגימנט-מוגבר ; ואילו על ה"איגודים" מנצחים מטות-גדודיים. אפשר כי פרטיו של ארגון זה יעוררו הערות-בקורת מוצדקות, וכן אפשר כי ניתן לחלק את כוח-האדם באורח שונה ; כמובן, הפתח לויכוח פתוח. אולם אין בכך כדי לגרוע מן

הודאות כי כיום מסורבלות המפקדות במוסדות-משנה-ועזר אשר קשה למצוא הצדקה לקיומם. כאן כדאי להזכיר את אמרתו של מולטקה: "מטות גדולים הם סימן לצבאות רעים". נסיון נושן אומר, כי תמיד קל הרבה יותר, במציאות, להקים מטות מאשר לכונן גיסות; הפיקוד-העליון חייב, לעתים קרובות להתערב ולפעול במרץ כדי למנוע התנפחות מוסדות-מטה ע"י יסודות המבקשים אפשרות "להתחפר" שם; ידוע כי מטות גדולים, אין בהם כדי לעשות את פעולת השירותים למורכבת ולמסובכת ולעומתם המטות הקטנים — אם אורחות-העבודה בהם יעילים — עשויים להיות ברי-תוצאות ותכליתיים מאוד.

דבר זה עצמו אפשר לאמר ביחס לשירותים. אף בהם קימת הנטיה להרחבה ולהתרבות כפטריות-לאחר-גשם. הגיסות מתרגלים עד מהרה לנוחיות והקלות חדשות ומתחילים לראותם כדבר שאין בלתו — מה שאינו כן. הדיביזיה המוצעת אינה מונה אלא 552 מכוניות-משא, "חצאי-זחלים" או "גיפים" — דבר אשר לעומת 337 כלי-הרכב שברגימנט-רגלים אמריקאי אחד, הריהו ללא-ספק הפחתה ניכרת. הפחתה זו אינה מקבילה רק לצמצום עצמת-האדם שבדיביזיה ב-55% (כפי שצוין לעיל), כי אם אף מרחיקה לכת מזה. ברם, אפילו אם יוגדל "צי"-המכוניות בעוד כמאה כלי-רכב עדיין יהיה הוא רחוק

ממבנה "צי" הרכב שבדיביזיה אמריקאית כיום, המונה 2.000 כלי-רכב. לאמצעי-התחבורה ניתנת השלמה חלקית של 297 סוסים לרגימנט, אשר נועדו לשמש בנשיאת כלי-הנשק הכבדים של הרגלים ובהספקת-תחמושת ליחידות-משנה קדומניות.

2. יחידת-הסיור של הדיביזיה היא גונדה קטנה. גם כאן פעל גורם הדאגה להפחתת מספר כלי-הרכב עד למינימום, על אף ההכרה כי לעתים קרובות עשויות קבוצות-סיור ממונעות לשרת שירותים רבי-ערך. התעודה העיקרית של הגונדה המוצעת הנה — סיר בטוחים קרובים. יש לציין, בתור כלל, כי הדאגה לסיר מרוחק מוטלת על הארמיה או הקורפוס, בהם נכללת הדיביזיה המוצעת.

3. אשר לארטילריה, אין לה ליחידה-רבתי המוצעת אלא גדוד ארטילרי אחד, דבר העלול להיראות כמפתיע ממבט ראשון. אולם אין לשכוח כי אנו הקצינו 18 תותחי-ליווי לשלושת הרגימנטים — אשר להם, נוסף על כך, 27 כלים ללא-רתע, בני 75 מ"מ. בסה"כ יש לדיביזיה המוצעת 36 תותחי-שדה, שעה שהדיביזיה האמריקאית, אשר עצמתה כ-190 בכווח-אדם, מכילה בארבעת גדודי-התותחנים שלה 72 תותחי-שדה. מכאן שמצוי בה תותח-שדה אחד לכל 250 איש — ואילו בארגון המוצע מצוי יהיה תותח לכל 220 איש⁽²⁾.

(1) בעל המאמר, בדברו על 4 הגדודים הארטילריים שבדיביזיה האמריקאית, אינו מביא עדיין בחשבון את הצטרפותו של גדוד חמישי לדיביזיה זו — גדוד של כלי-היריה ה-150 האבטומטיים הסע-עצמיים, בעל עצמת אש רבה. לעומת זאת הרי בה בשעה שבין 72 כלי-השדה שבדיביזיה אמריקאית מהווים הכלים בני 155 מ"מ רבע בלבד, יהוו הם, לפי הצעת המחבר, מחצית כלי-השדה שבדיביזיה המוצעת, דבר המגביר יחסית את עצמת אשה. — המער.

(2) פתרון אחר ניתן למצוא בהענקת לדיביזיה המוצעת של רגימנט ארטילריה מעורב, מורכב משני גדודים קלים (בני 105 מ"מ), ואחד — כבד (155 מ"מ). ברור מאליו כי דבר זה יעלה את עצמת כוח-האדם של הדיביזיה עד ל-10.000 איש בערך, ואת מספר כלי-הרכב המנועיים השונים — עד ל-750 (נראה כי הערכות אלו של בעל-המאמר לגבי התוספת שתדרש הן מופרזות בשליש לערך — המער).

במסגרת ההצעה נקבע מקום חשוב מאוד לארטיילרית-הליוווי. אל-נא נשכח כי לעתים קרובות עשוי תותח אחד, אשר הוצב באופן מוצלח, לזכות בתוצאות טובות יותר אף מסוללה שלמה. נזכיר-נא לעצמנו את התפקיד הרב אשר מילאה בזמן המלחמה ארטיילרית-הרגימנט-הרגלי בצבא הסובייטי, אשר פעלה לעתים קרובות מאוד בירי-ישר — אורח-פעולה, אשר אין לחלוק על כך כי הנו תכליתי יותר וחסכוני יותר בתחמושת (אך לא תמיד בכלי-יריה ובאנשים. — המער.) אחוז קני-האש אשר הופעלו באורח זה הגיע שם לעתים קרובות עד ל-30% של כלל הארטיילריה שפעלה, ובמקרים ידועים — אף למעלה מזה. יש ותותחים סופחו זמנית, אפילו אל פלוגת רגלים. אין ויכוח על כך שמבחינה זאת יש לנו עוד הרבה ללמוד. דרושה לנו ארטיילריה המסוגלת אף „לזחול קדימה על גחונה“ — ארטיילריה שמפעמת בתוכה רוח תוקפנית חזקה; שעמדותיה נקבעות, ככל האפשר, קרוב יותר לחזית, כשהיא מסוגלת לנצל את המחפה בדיוק כפי שיעשה זאת הרגלי בשעת זינוקיו קדימה, ממחפה אל מחפה; נחוץ שיהיו לנו פחות תותחנים אשר יצפו אל שדה-המערכה ממוצבי-ההתצפית המרוחקים שלהם, כמשקיפים מתא-תיאטרון (צופי-ארטיילריה רבים לא יהיו ודאי תמימי-דעים בנקודה זו עם בעל-המאמר... המער.).

בתור כלל, מונות הסוללות המוצעות 6 כלים כל אחת. למבנה זה ישנם צדדים בלתי-נוחים, הנראים מאליהם, אולם מצויים בו גם יתרונות גדולים; הוא מאפשר, ביתר קלות, לספח מחלקה בת 2 תותחים אל יחידת רגלים — כששתי המחלקות הנותרות מוסיפות עדיין להוות סוללה בת 4 כלים; לסוללה בת 6 קני-אש נחוצים, למעשה, אותם מוסדות-הפיקוד והשירותים כאשר לסוללה בת 4 כלים, דבר המביא לידי ניצול תכליתי יותר (ב-30%) של כוח-האדם שבמטות ובשדרות-

האספקה-בתחמושות); מבנה ~~ה~~ יאפשר לנו לבצע את חילופי העמדות במודרג, מחלקה-מחלקה; וכתוצאה, תימצא הסוללה שלנו בת 6 הכלים פועלת, מבחינות ידועות, כגודוד-זוטא — דבר אשר יהא בו כדי להכניס תמורה בערכן הטקטי-היחסי של יחידות ארטילריות. מן הראוי לצין עוד, כאן, כי קצב אשם של כלי-הארטילריה החדשים הוגבר במידה ניכרת.

במקרים רבים, במצבי הגנה או לצורך הכנתן של התקפות, היה בעבר ההכרח לרכו את כל הארטילריה שבדיביוזיה, להפעל לה אחידה. במצבים כאלה תוכלנה סוללות־הלווי, המשותיכות אורגנית לרגימנטים הרגליים, לשלוח את פלוגת־הקישור שלהן אל גדוד־הארטילריה הדיוביוזי, למען הבטיח את תיאום הירי מכל קני־האש שבדיביוזיה.

בדרך כלל, תספיק הארטילריה של היחידה-רבתי המוצעת כדי למלא את משימותיה התקינות, דהיינו — מתן תמיכה להתקפות בעלות מגמה-מוגבלת, או הבטחת הגנתן של גזרות שקטות. לו היינו מגדילים את ממדיה של הארטילריה-הדיביז-יונית, היה הדבר מעתיק את מרכוז-הכובד של הדיביזיה אל תוך התחום של כלי-נשק קיבוציים — ועל ידי כך היתה נשללת האפשרות לקים את קוי חלוקת כוח-האדם אשר קבענו לעצמנו ככלל (30% במטות ובשירותים, 40% בכלי-זין קיבוציים, 30% — רובאים). אל לנו לשכוח כי רק השמירה על מידות-יחס אלו עשויה להחזיר לדיביזיות-הרגלים את נידותה — שיקול אשר חייבים להעדיפו על כל שיקול אחר.

(1) בדיביייה האמריקאית מונה הארטילריה-הדיביזיונית, על 72 כליה, 3429 איש. פירושו של דבר כי כל קניאש משרתים, באופן ישיר או בלתי-ישיר, 48 תותחנים, דבר שאף הוא נראה כחורג ממסגרת היחס הנכון (העובדה היא כי לאחר ניכוי אנשי יחידת כליה-נשק ה"נ"מ האבטומטיים, שכלל לא הובאו כאן בחשבון, מונה הארטילריה-הדיביזיונית האמריקאית — כולל כל מסותיה ושירותיה — 2.916 איש; דהינו, בדיוק 40,5 איש לכל תותח-שדה — המער.).

כשהמדובר הוא במבצעים תוקפניים בעלי-מידות, או בהגנה על גזרות בעלות חשיבות יתרה, מובן מאליו שהדיביזיה המוצעת תוגבר אז על ידי כוחות-ארטילריה נוספים. למען יהא דבר זה אפשרי, צריך שתעמודנה לרשותן של הארמיות-הרגליות „דיביזיות-ארטילריות“, לפי הדוגמה הרוסית¹), אשר תהיינה מורכבות, למשל, מיחידות אלו: — שני רגימנטים של ארטילריה-קלה (108 כל-ייריה — דהינו, כל רגימנט, בן 3 גדודים ו-9 סוללות, ימנה 54 כל-ייריה); רגימנט של ארטילריה כבדה (54 כל-ייריה); רגימנט תותחים אנטי-טנקיים (108 כל-ייריה); רגימנט תותחים ומכונות-ייריה להגנה אנטי-מטוסית²).

פיקודה של ארמיה יחלק את יחידות-רבתי ארטילריות אלו — בהתאם למסיבות, למצב בחזית, לאופי השטח ולמשימה — בין הקורפוסים שלו; והללו יחולקו, במידת הצורך — בין הדיביזיות. אורח-מעשה כזה אין ספק שהוא חסכוני יותר מאשר סיפוחם האורגני של כוחות-ארטילריה נוספים לדיביזיות-רגלים, אשר לא תמיד יהיה להן הכרח בכך. בהתאם לאותו עקרון עצמו אשר צוין כאן, תוכל דיביזית-הרגלים המוצעת לקבל תגבורת זמנית ע"י יחידות הגנה אנטי-מטוסית, או יחידות הגנה אנטי-טנקית, יחידות שריון או גיסות הנדסה, וכן ע"י אמצעי-תובלה נוספים — כשאת אלה ואלה שואבים מהע-תודה הכללית של הארמיה.

(1) במלחמת העולם השנייה הכילה „דיביזיה-ארטילרית“ סוביטית 4 בריגדות: בריגדת תותחים אנטי-טנקיים; בריגדה בעלת כ-50 תותח בני 152 מ"מ; בריגדה בעלת 84 הוביצרים בני 122 מ"מ, בריגדה בעלת 108 מרגמות בנות 120 מ"מ (אכן, היו גם ציונים להרכב שונה מן הנ"ל של דיביזיות אלה. — המער.)

(2) מן ההצעה של בעליהמאמר אינו נראה, האם שני הרגימנטים ה„קלים“ שהוא מציעם, צריכים להיות בעלי כל-ייריה בני 105 מ"מ, והרגימנט ה„כבד“ — של בני 155 מ"מ — במקביל לארטילריה המוצעת שבתוך הרגימנטים הרגליים מזה ובדיביזיות-הרגלים — מזה; — או שכונתו כאן גם להכללת כל-ייריה בקוטרים הגדולים מאלה אשר צוינו בתכניתו לתפקידים הארטילריים שבתוך דיביזיות-הרגלים פנימה. — המער.

התוצאות, אליהן אנו מגיעים תודות לצמצום כוח-האדם שבדיביזיה, הנן רבות-ענין ביותר בבואנו לדרגים של הקורפוס ושל הארמיה. לפי הארגון האמריקאי מונים: —

קורפוס-צבא בן 3 דיביזיות: $3 \times 18.000 = 54.000$ איש;
 ארמיה, בת 2 קורפוסים: $2 \times 54.000 = 108.000$ " (1)
 ואלו בארגון המוצע ימנו: —
 קורפוס-צבא בן 3 דיביזיות: $3 \times 9.000 = 27.000$ איש;
 ארמיה בת 2 קורפוסים,
 בצירוף דיביזיה-ארטילרית: $2 \times 27.000 = 54.000$ איש;
 + 8.000
 26.000 איש (2)

ככל שנהפוך בבעיה זו, הרי ודאי הוא כי אפילו הארמיות-המשוריינות אינן יכולות לנצח אלא אם הן נתמכות ע"י ארמיות-רגלים, אשר בהן איש-הרגלים המובהק מימים-ימימה, ימלא מחדש את תפקידו המסורתי. יתכן מאוד כי חיל-הרגלים לא יהיה עוד בבחינת "מלכת-שדות-הקרב", וכי לא יהיה עוד ביכולתו להשיג את הנצחון בכוחות-יו-הוא בלבד, אולם, אפילו לקראת העתיד — מוסיף הוא להיות דומה לאותו עמל חרוץ ושקדן, המעבד אדמתו בעקשנות בידיו-הוא — משום שאי-אפשר להם לטרקטורים לפעול בכל מקום ומקום.

(1) הן מניין הקורפוס והן מנין הארמיה — הם כמובן, בלי גיסות-הקורפוס או גיסות-הארמיה, הנוספים, בכל צורות הארגון, על החילות הכלולים בדיביזיות. — המער.

(2) גם על הערכה זו חל תוקפה של הערתנו הקודמת; המתברר גם הוא מזכיר, ב"עבודה הכללית של הארמיה" נוסף על הדיביזיה הארטילרית, יחידות הגנה אנטי-מטוסית ויחידות הגנה אנטי-טנקית, יחידות שריון וגיסות הנדסה וכן אמצעי תובלה נוספים; אמנם בלי להגדיר מהו גדלם הממוצע המתקבל-על-דעתנו. — המער.

נספח

מבנה דיביזית-רגלים אמריקאית*)

(לצורך השוואה)

1. מפקדה ושירותים

קצינים	תת־קצינים	בד"א	סה"כ
רבי סמלים מוסמכים			
52	10	141	203
12	2	176	190
11	4	354	369
7	0	180	187
6	1	164	171
11	8	302	321
11	1	248	260
6	1	34	41
0	2	68	70
פלוגה רפואית — מפקדת			
1	0	13	14
46	2	293	341

2. גייסות

459	78	10842	11379
204	30	2682	2916
3 רגימנטים-רגליים			
ארטילריה-דיביזיונית, בת 4			
גדודים, על מפקדותיה ושירותיה			
(72 כלי־שדה)			
— וכן —			
גדוד כלי־יריה אנטי־מטוסיים			
36	7	735	778
אבטומטיים.			
גדוד טנקים-בינוניים			
35	8	638	681
41	9	927	977
גדוד מהנדסים			
938	163	17797	18898
סה"כ			

(*) מאז התפרסם חיבור זה חלו כמה שינויים בפרטי הרכבה של דיביזיות הרגלים בצבא ארה"ב אולם, היות ואין הם משנים מעקרי הנמקתו של המחבר — ניתנת כאן הטבלה תוך תיקונים בלבד, של טעויות שהתגבשו לתוכה.

(**) אנשי סגל־הקבע בלבד.

מבנה רגימנט-רגלים אמריקאי

1. מפקדה ושירותים

קצינים	תת-קצינים	בד"א	סה"כ
21	2	236	259
5	7	175	187
13	0	201	214
מפקדה ופלוגת-מפקדה			
פלוגת שירות			
פלוגת רפואה			

2. גייסות

102	15	2649	2766
6	1	184	191
6	1	142	149
(כ-22 טנק)			
153	26	3587	3766
סה"כ			

הערה: רכב הרגימנט: 367 מכוניות-משא וגייפים, 223 קרוניות-גרר, 22 טנקים. כוח-האדם: קצין, תת-קצין
בד"א.

מבנה גדוד-רגלים אמריקאי

קצינים	תת-קצינים	בד"א
11	1	108
18	3	615
5	1	160
סה"כ בגדוד		
34	5	883

מבנה פלוגה-מסייעת

קצינים	תת-קצינים	בד"א	
2		6	מפקדה
3	0	120	3 מחלקות רובאיות
1		39	מחלקת כלייהזין
			(ובה 3 קנים-ללא-ירע
			בני 57 מ"מ ו-3 מרגמות
			בנות 60 מ"מ).
			(מחלקה רובאית בנויה מ-3 כתות רובאיות.
			כתה רובאית : 1 מפקד כתה
			חוליה רובאית — 5 רובאים.
			חוליה מקלעית — 1 סמ"כ, 1 מקלען-קל, 1 רובאי).
6	1	205	סה"כ בפלוגה

מבנה פלוגה רובאית

קצינים	תת-קצינים	בד"א	
2	1	47	מפקדה
1	0	41	מחלקת מכוונות-יריה
1	0	48	מחלקת מרגמות
			(4 מרגמות בנות 81 מ"מ)
1	0	24	מחלקה נגד טנקית
			(4 קנים-ללא-ירע בני 75 מ"מ).
5	1	160	בסה"כ בפלוגה המסייעת

הערה : המספרים, שבנספח למאמרו של לס-קול, מיקשה, תוקנוי לפי נתוני טבלות-הארגון האמריקאיות.

צד אחר של אותו מסבע

מסתו של הקול-לויט. פ. א. מיקשה שניתנה כאן אינה אלא צד אחד של הענין. בקורתה וניתוחיה, וכן גם הצעותיה, מכוונים בראש-וראשונה למגמה דידקטית מסוימת: להבליט את האפשרויות העקרוניות לחסכון כוח-האדם ולהגברת כושר-ההלם של יחידות-הרגלים. (המסה כולה, כפי שצוין בראשיתה, אינה מתכונת אל גופי-הצבא המשוריינים, שהנם סוגיה-בפני-עצמה). העתונות הצבאית-המקצועית בארצות העולם השונות דשה בשנים האחרונות לא-מעט בבעיה הכללית של היחס הנכון — או האפשרי — בין כלל עצמת-האדם הממלאת את מסגרתו הרחבה של הארגון הצבאי — זו „הלוחמת-בכוח” — לבין זו הלוחמת-בפועל, שהיא המהוה את גרעין-כוח-הקרב המציאותי שבאותו ארגון צבאי (או, כפי שהדבר מכוונה לרוב בעתונות הבריטית הצבאית. היחס בין ה„שנים” ל„זנב”). אין ספק, כי רצוי שהמעין בהנמקתו של לויט-קול. מיקשה — יתודע גם אל „הצד השני של המטבע”, ויעמוד אף על שיקולים הסותרים את אלה של בעל-המסה; ודאי עוד תנתן לקוראינו הזדמנות לכך — אולי ע”י קונטרס נוסף, אשר יכיל את שיקוליו וטענותיו של „הצד השני”. לע”ע, בשולי מסתו של פ. א. מיקשה, יובא כאן קטע הלקוח ממאמר ראשי שהופיע בירחון „כוחות-הקרב” האמריקאי, והמביע במידת-מה את דרך-מחשבתם של המפקדים במעלותיו של נוסח מבנה גופי-הצבא אשר מיקשה מצדד בו. ברי כי הקטע המובא כאן רחוק מאוד מלמצות את ביסוסיה וטענותיה של אותה אסכולה במחשבה הצבאית.

כמניע לאותו מאמר בירחון כוחות-השדה הלוחמים שבצבא ארה”ב, שימש דין-יחשבון מסוים מטעם ועדה קונגרסאית אשר עסקה בחקירת דרכי ניצול כוח-האדם הנהוגים בכוחות-המזוינים האמריקאים. מן הראוי לציין כי הדו”ח האמור — אשר הנו

חרף ובקורתי למדי — הוא עצמו בוקר בחריפות גם מעל דפי העתונות הכללית של ארה"ב, ע"י סופריה הצבאיים (ומהם — נודעים-לשם), בשל ה"הכללות, והפשטות-יתרות" שבו. הקטע להלן, מגליון ספטמבר 1952 של "כוחות-הקרב", דן בבעיה הנ"ל של "חסכון" — או "בזבוז" — בכוחות-האדם בתוך מבנים-צבאיים: —

...אילו הוטל עלינו לחפש דוגמאות של שימושים בזבזניים בכוח-האדם בחיל-הצבא — אנו לא היינו מבליים זמן כלשהו לעיין בתקן כוח האדם של גדוד-רגלים.

וכן, למשל, לא היינו מונים 203 תפקידים בתוך הגדוד בתורת "תפקידים-תומכים" — דהינו, כנראה, תפקידים אשר סבורים כי ניתן לחסוך בהם דבר-מה.

ובטרם היינו מציינים כי 103 איש בגדוד ממלאים תפקידי קשר, אשר אחדים מהם ניתן לבטל או למזג — היינו שואלים לדעת של מג"דים, מ"פים ומ"מים מנוסים: — האם תמיד היתה להם מלוא מידת הקשר הנחוצה להם בקרב? והיינו שואלים: האם עשוי הקשר — לפנים, אחורה ולרוחב החזית — להציל חי אנשים ולהנחיל נצחון בקרבות? וכן היינו שואלים אותם האמנם 49 המקשרים, המנויים בתקן, אינם יורים לעולם בכלי-נשקם כלפי האויב או נושאים תחמושת, או ממלאים תפקידים כל שהם, גוסף על נשיאת תשדורות?

ובטרם בואנו לציין כי ישנם עשרים תפקידי-מנהלה בגדוד — היינו שואלים קציני-רגלים מנוסים: — כלום ה"סרג'נט-מיג'ר" (הגדודי וחמשת ה"סרג'נטים ראשונים") אינם עוסקים

(*) סרג'נט-מיג'ור — הריהו בחיל-הצבא האמריקאי (אך לא ב"צבא-הצ"י", בו זהה כנוי זה עם המקובל בצבא הבריטי) — הנו, כהגדרת מילון מונחי הצבא המוסמך של צבא ארה"ב: "פקיד מנהלה ראשי בגדוד או ביחידה הגבוהה מזה, אשר דרגתו הנה כרגיל דרגת סרג'נט-טכני" — (שוה לדרגת רב-סמל בצה"ל) או זו של "מסטר-סרג'נט" (שוה-לרס"ר). הוא הנו עוזר בד"א הראשי לשליש היחידה.

(**) כהגדרת אותו מילון מוסמך, סרג'נט-ראשון הנו: "המש"ק הראשי בפלוגה, סוללה, או יחידה דומה בחיל-הצבא. הוא הנו

בכל דבר אחר אלא בביצוע תפקידים „תומכים“. כן היינו מציגים אותה שאלה עצמה לגבי ארבעים ושלושה האיש אשר נקבעו להפעלת רכבה־מנוע שבגדוד וְהַחֲזָקָתוֹ.

צריכים היינו כמות גדולה מאוד של ידיעות נכונות ומהימנות כאלו מנסיון השירות־בשדה בטרם היינו מקבלים על עצמנו לבקר תקן איזה־שהוא; מבלי שהיו לנו ידיעות מסוג זה לעולם לא היינו אומרים — כמאמר בעלי הדין־וחשבון — כי „איננו סבורים כי גדוד מקיים רמה גבוהה של יעילות בעוד לגבי יותר מרבע אנשיו הלחימה באויב היא תפקיד משני“. אנו לא נאמר כזאת לעולם.

כן לא היינו אומרים לעולם — וכל איש־צבא מנוסה, בעל כושר־שיפוט נבון, אף הוא לא היה אומר זאת לעולם — כי „אין אנו יכולים לראות דיביזיה כמאורגנת־ביעילות שעה שדיביזיה אויבת־בכוח עשויה לעלות עליה בעצמת כלי־היריה שלה בעשרה אחוזים למאה, לפי יחס כלי־היריה אל כוח־האדם באותה דיביזיה“. שום איש־צבא מנוסה לא היה מקבל את ההנחה כי שתי דיביזיות־רגלים שהגן בלתי־שוות (באשר למספר האנשים, לצידו, לאורח־האימון ולדרכי־הלחימה אשר מקנים לחייל) — ניתן לערוך השוואות ביניהן על בסיס תקני־הארגון־והציוד אשר לכל אחת מהן. שום חייל מנוסה לא יאמר לעולם כי דיביזיה אשר יש לה, נאמר, רובאים והוביצרים רבים יותר, ומכשירי־אלחוט, מכוניות־משא, מקלחות־ניידות, פלגות־דואר וכהגישדה מעטים יותר — מובטח כי היא אשר תנצח את הדיביזיה בעלת רובאים והוביצרים מעטים יותר, ומכשירי־אלחוט, מכוניות־משא, מקלחות־ניידות, פלגות־דואר וכהגישדה רבים יותר.

אכן, איש־צבא מנוסה — שעה שהוא מוצב בפני העובדה כי צבא י"ג דיביזיות לחם בצבא בן 82 דיביזיות ובלמו^(*). עד כדי עמידה־במקום — היה אומר ללא־היסוס כי הצבא בן י"ג הדיביזיות השתמש בעצמת־האש שלו באורח רב־תכלית יותר; וזאת, בין אם היו לו רובאים, והוביצרים וטנקים מרובים יותר לדיביזיה — ובין אם היו מעטים יותר. החייל המנוסה אפשר והיה אומר, כי צבא י"ג

הממונה הישיר על הבד"א ודרגתו שוה לדרגת „מסטר־סרגנט" — (רס"ר), דהינו, ממלא תפקיד המקביל לתפקיד רב־סמל פלוגתי בצבא הבריטי, אולם דרגתו שוה לזו של הרס"ג הבריטי. המעור.

(*) כנראה, שגרמו כאן למצב בחזית קוראיה בקיץ 1951.

הדיכויזיות הגיע לידיו עדיפות-כוחו במידת-מה, גם משום שהיו לו 103 אנשיקשר בכל גדוד רובאים ; כן אפשר והיה אומר כי עליונות זו באה לו, לצבא הקטן יותר, במידת-מה משום שהיו לו מכוניות-משא והליקופטרים מרובים יותר ; ואפשר והיה מוסיף ואומר, כי היה זה משום כך, שאנשי הצבא הקטן יותר — אימונם היה משובח יותר וכי מפקדיו היו טקטיקאים ואסטרטגים טובים יותר. ואפשר כי היה אומר אף זאת, כי היה זה משום שמנהיגיו של אותו צבא (בתמיכת השלטון-האזרחי, ואזרחיה של המדינה) דאגו דאגו לכך כי היו לאנשיו בגדים חמים, מזון טוב, שירותי-ידת שבחרו בהם, מכתבים מן הבית ורופאים ומטפלים טובים — וכן ההרגשה, כי כל אדם-פרט הנו, ולא עדר חסר-דמות אשר נועד להיות מובל לקראת טבח.

הלכיה-הרוח אשר בוטאו בקטע הנ"ל כוללים שיקולים משני סוגים, או שישנם לשיקולים אלה שתי פנים. האחד, מבחינת הרצוי שבו — יתכן כי חל על כל צבא של כל מדינה. ואילו האחר מותנה במצוי: במידת עשירותה של מדינה, בעשירותם של המשאבים ("ראסורסים") הטכניים-המשקיים העומדים לרשותו של אותו צבא. ואף לאחר שמסכימים עם "הרצוי" — קיימת, בודאי, עדיין, לגבי רוב המדינות והצבאות שבעולם, השאלה החיונית : כיצד להגדיל-עשה אף במקורות-יכולת צנועים יותר ; וכיצד להשיג זאת לאו דוקא בדרך של יצירת "צבאות סוג ב'" — כי אם ע"י טיפוחו של נוסח ארגון, חימוש ופעולה אשר לא רק יהלמו במידה מכסימלית את האפשרויות המוגבלות אלא גם יעמדו במבחן התביעה לרמה צבאית גבוהה.

מדור ספריות פו"ם

105998-1

מיקשה, פ. א.

גופי צבא חדישים - כיצד?

מיק 5632